

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Glavni tajnik ABZ, brat Anton Zbaničnik, je nedavno kupil na poštenu uradu v Elyu, Minn., 44.795 vojnih varčevalnih znamk, ki so bile razposlane kot dividenda mladinskim članom Ameriške bratske zveze. Mladinski člani so dobili vsak po pet znamk, za skupno vsoto 50 centov. Glavni tajnik je plačal za kupljene vojno varčevalne znamke \$4.479.50. Ta nakup znamk od strani Ameriške bratske zveze je bil večji, kot vsi prejšnji tozadevni nakupi na poštenu uradu skupaj. Največji mladinski oddelek ima društvo št. 190 v Butte, Montani, kjer je tajnica naša glavna podpredsednica, sestra Mary Predovich. Omenjenemu društvu je bilo poslanih 3.500 znamk.

Skupna veselica slovenskih društev v korist fonda Jugoslovanskega pomožnega odbora, Slovenska sekcija, se bo vršila v soboto 2. maja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo v Clevelandu, Ohio.

Plesna veselica priredi Slovenski dom v Gwandu, N. Y., v soboto 2. maja.

Veliko skupno veselico katere bodočim bo oddan Ameriški rdečemu križu, priredijo slovenska, hrvaška in srbska društva v Cle Elumu, Roslynju, Ronaldu, Wash., v soboto 2. maja. Prostor veselice: Masonic Hall, Roslyn, Wash.

Pennsylvanska federacija društev Ameriške bratske zveze bo zborovala v nedeljo 3. maja v Slovenskem domu v Clatsburgu, Pa.

Stiri desetletnico ustanovitve proslavilo društvo št. 29 A. v Imperialu, Pa., z veselico, katero priredi v soboto 16. maja.

Prireditel letne veselice namenjajo društvo št. 148 ABZ v Mayvilleu, Pa. Vršila se bo v soboto 16. maja v Slovenskem domu v Hackettu, Pa.

Federacija društev Ameriške bratske zveze v državi Colorado bo zborovala v nedeljo 24. maja v Canon Cityu, Colo.

V Chisholmu, Minn., bo tamkajnje društvo št. 30 ABZ proslavilo 40-letnico ustanovitve z veselico, ki ga priredi v nedeljo 24. maja.

Federacija društev Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 31. maja v Evelethu, Minn. Zborovanje se bo vršilo v mestni dvorani in se bo pričelo ob eni uri popoldne.

Trinajstletni april je rdeče zaznamovan dan v življenju našega sobrata in dobrega dopisnika, Toneta Drenika, ki že sedmo leto služi Strica Sama na Pine Campu, N. Y. Tone Drenik je bil rojen v Ameriki, toda v mladih letih odpremljen je prišel na Notranjskem, kjer se zdaj živi njegova mati. Dne 23. aprila 1935 je zapustil svojo rodno Ameriko. Dne 23. aprila 1941 je prostovoljno v armado Zedinjenih držav. Dne 23. aprila 1942 pa je bil povišan v sarženta. Vsi njegovi zanimivih (Dalje na 4. strani)

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

PACIFIČNO BOJIŠČE

Japonci še vedno beležijo uspehe na Burmi, kjer polagoma potiskajo nazaj britiške in kitajske čete. Na otoku Timor se vršijo manjši boji med Japonci ter holandskimi in avstralskimi branitelji. Tudi ameriško-filipinske čete na filipinskih otokih Cebu in Panay se še vedno ustavljajo Japoncem. Trdnjavo Corregidor v zalivu Manile Japonci dnevno napadajo, toda ameriško-filipinski branitelji krepko odgovarjajo. Avstralije, kjer general MacArthur organizira ameriško-avstralsko bojno silo, Japonci po vsej priliki za enkrat še ne mislijo napasti. Le tu in tam poslijejo nekaj letal nad avstralsko ozemlje in MacArthurjevi letalci jim posete vračajo.

POTA LETALCEV

Japonci se zdaj ugibajo, odkod so prišli in kam so odleteli ameriški letalci, ki so predzadnjo soboto z bombami obšli Tokio in še tri druga važna japonska mesta. Za eno teh ameriških letal pa je bilo pretekli teden ugotovljeno, da je bilo prisliljeno pristati na ruskem ozemlju v Sibiriji. Ker Rusija in Japonska oficijelno še nista v vojni med seboj, so ruske oblasti internirale ameriško letalo in posadko istega. Tako vsaj se poroča iz Moskve. Vsekakor smo lahko prepričani, da so Rusi sprejeli ameriške letalce kot prijatelje, in četudi bodo "internirani", se jim ne bo slabo godilo. Japonce pa nedvomno skrbi, če ni za tem "prisilnem" pristankom ameriškega letala na ruskem ozemlju kaj skritega.

OSTAVKA V PROTEST

Neokupirana Francija ima v Washingtonu še vedno svoje poslaništvo, in ameriška vlada je skušala vsaj za silo izhajati s francosko vlado v Vichy, kateri je do nedavna načeloval maršal Petain. Na Hitlerjev pritisk pa je moral Petain vso pravo vladno oblast izročiti izdajalcu Lavalu, ki se je takoj ob nastopu izjavil za popolno sodelovanje z Nemčijo. Lavala sovražno vsi iskreni Francozi, in pet uradnikov francoskega poslaništva v Washingtonu je pretekli teden podal ostavko. Izjavili so, da ne bodo služili vladi francoskega Kvizlinga Lavala, in so se ponudili v službo zastopstvu "svobodne Francije". Sodi se, da bodo mnogi francoski diplomati v drugih ameriških republikah sledili temu vzgledu.

REGISTRACIJA

Dne 27. aprila so se v smislu zakona v Zedinjenih državah registrirali vsi moški med 45. in 65. letom. Vsak registriranec je dobil kartico, katero je dolžan vedno s seboj nositi. Enkrat pozneje bodo registrirancem poslane vprašalne pole, na katerih bo treba odgovoriti na različna vprašanja, med drugimi tudi na vprašanje, za kakšno delo je registriranec posebnost sposoben.

ZNAČILEN GOVOR

Angleški minister lord Beaverbrook, ki se mudi v Zedinjenih državah, je pretekli teden na konvenciji American Newspaper Publisher's Association med drugim izjavil: "Mi vemo, da Rusi pobijejo vsak dan več (Dalje na 4. strani)

NA DOMAČI FRONTI

Učinki vojne segajo vedno globlje v naše vsakdanje življenje. Teden za tednom imamo več sprememb. Posledice nekaterih izmed teh so že vidljive po naših cestah in doma v hiši. Druge se niso še dotaknile mnogih izmed nas, toda jih že vidimo prihajati. Vidimo jih prihajati v odredbah War Production Boarda, ki prihranjajo za vojne svrhe čim dalje več predmetov.

V velikih avtomobilskih sredstvih srednjega zapada, kjer se tanki izgovarjajo mesto avtov za zabavo, bo nova sila mož in strojev kmalu stavljena na razpolago za vojne svrhe. Ti so možje in stroji, ki so se ukvarjali z izdelovanjem tovornih avtov (trucks). WPB je izdal naredbi, ki zaključijo produkcijo tovornih avtov čim bodo sedanjke kvote izpolnjene.

Odredbe WPB dovoljujejo skromno količino preobnavljanja za poslopja v okrajih vojne produkcije, in to zaradi velike potrebe stanovanj. WPB je prepovedal nadaljno izdelovanje obrobnih krp (blowout patches) in je omejil produkcijo obrobnih "reliners". Vzrok je seveda isti važni razlog, ki je povzročil racijoniranje gumij, treba je imeti gumij za rabo, kjer bo v najboljše korist. In to je za kolesa tankov, ne pa za kolesa naših zabavnih vozov. Istočasno pa moramo imeti prometna sredstva, in WPB in druge vojne agencije ameriške vlade se ne prestano prizadevajo najti kako rešitev, kak odgovor na vprašanja pojemajočih obročev na avtih vojniških delavcev. Ena posledica je bila razvoj ogromnega busa, ki bo v stanu prevajati skoraj trikrat toliko potnikov kot običajni mestni bus in skoraj dvakrat toliko kot največji tramvajski voz. Lahek, napravljen iz lesnih plasti (plywood) in drugih nadomestil. Pred nedavnim je razvoj stvari na Daljnem Vzhodu dovedel do zmanjšane količine čaja v posameznih omotih in sedaj je bilo vsem prejemateljem in pakovalcem čaja ukazano prijaviti popolno poročilo o količini čaja, ki ga imajo na rokah.

Stiriindvajset distilerij pošilja pitni alkohol tovarnam industrijskega alkohola, ki se rabi za izdelovanje brezdimnega smodnika za naše topove. Office of Price Administration pa priporoča, da si nabavite svoj premog sedaj. Morda prihodnjo zimo ne bomo v stanu vporabljati prometnih sredstev za prevažanje iz rudnikov. In ravno v teh zadnjih dnevih smo imeli še druge znake sprememb, znake naravnost prihajajoče iz bojišča na Daljnem Vzhodu.

Vse, kar se dogaja v tej vojni za svobodo, se dotika vsakogar prej ali slej. Ker Japonci tverijo grožnjo za Indijo, ker japonske vojne ladje prežijo ob indijskih prekomorskih progah, bodo ljudje v Združenih državah imeli večje težave dobivati nekatere vrste preprog in ne bodo mogli kupiti običajne količine gramofonskih plošč.

Mi importiramo skoraj vso svojo zalogo jute. Juta je olupljena škorja nekega drevesa, iz katere se napravlja snov zvana burlap. Burlap se v tej deželi rabi za vreče in omote, za zavese in tapetiranje pohištva, karok tudi za prevleko nekaterih vrst preprog.

Kar se tiče gramofonskih plošč, jih bo manj, le 30 odstotkov, v primeri s produkcijo leta 1941, in to radi pomanjkanja še (Dalje na 4. strani)

NAROČITE SI PREMOG

Vlada v Washingtonu opozarja prebivalstvo, da naj si naroči potrebne zaloge premoga za zimo že sedaj. Na prvi pogled se tak poziv čudno sliši, saj je zima komaj minila, toda poziv ima dobro gospodarsko podlago.

Premoga je v Zedinjenih državah dovolj in zdi se, da tudi premogarjev ne bo manjkalo. Delavci, ki so vajeni le dela v premogovih rovih, ne bodo prišli dosti v poštev pri drugih industrijah. Med premogarji je tudi znatno število starejših delavcev, ki tudi ne bodo klicani v armado. Vsled navedenih dejstev se pomanjkanja premoga ni treba bati, kljub vojnim razmeram.

Važno vlogo pa igra transportacija. Premog je treba odvažati od premogovnikov do kupecv oziroma konzumentov. Ti so dostikrat po več sto milj oddaljeni. V normalnih časih to lahko opravijo železnice, parniki in truki, za vojni čas pa to ni tako gotovo, posebno, če bi morala transportacija premoga biti izvedena v primeroma kratkem razdobju.

Dandanes so vsa transportna sredstva zaposlena s prevažanjem vojnega materiala in vojaštva. In vsi znaki kažejo, da bo postajalo to zaposlenje z vsakim dnem večje. Vojaški transporti in transporti vojnega materiala bodo imeli prednost pred vsem drugim. Nakopani premog bo moral čakati in morda bodo premogovniki morali še zmanjšati obratovanje, ker ne bo na razpolago dovolj železniških voz za odvažanje premoga.

Iz navedenih vzrokov je torej za vsakega hišnega gospodarja, ki rabi premog za kurjavo, zelo priporočljivo, da sledi priporočilu vlade in si premog za prihodnjo zimo naroči že zdaj. Železnice bodo dovažale premog v mesta vse poletje, kadar koli bodo imele vozove na razpolago, in trgovci s premogom v mestih ga bodo polagoma dostavljali svojim odjemalcem. Premog se ne pokvari, četudi leži na kupu leta in leta, pa naj bo v skladišču trgovca na drobno ali v kleti privatnega konzumenta. Dostava premoga se bo razdelila na več mesecev, kar bo olajšalo transportacijo, obenem pa bo tudi zagotovilo stalno zaposlenje premogarjem. Opomin je prišel dovolj zgodaj, in kdor prihodnjo zimo premoga ne bo mogel dobiti v naglici, kot običajno, bo moral to nepriliko pripisati svoji zanemarjenosti. Pomnimo, da živimo v vojni časih in vojni časi niso normalni.

AMERIŠKI DUH

Naša republika se je razvila na temeljih trdega dela, svobode in enakopravnosti vseh državljanov. V teku časa so se nekateri posamezniki pomehkužili, nekateri so postali preko mere sebični lovci dolarjev in tu in tam je nakopičeno bogastvo pričelo ustvarjati celo neke razrede. Toda, ko je bila naša dežela napadena, ko je zapretila resna nevarnost naši svobodi, so prvotne lepe lastnosti Američanov zopet vidno vzvetele. Na primer, od 7. decembra do srede marca je prejel zvezni zakladniški departament okrog šest tisoč prostovoljnih denarnih darov, v skupnem znesku skoro pol milijona dolarjev, za financiranje vojne. Ko so Japonci zavzeli ameriško-filipinsko postojanko na polotoku Bataanu, je sledil velik naval prostovoljcev (Dalje na 4. strani)

POMLADNA VRTNA DELA

V aprilu in maju je največ dela na vrtu. Kar se v tem času zamudi, je navadno zamujeno za vse leto. Drevesa in grmiče je mogoče z uspehom saditi ali presajati le, dokler še niso zelena. Za posetev travinega semena je sedaj zadnji čas. Pozneje posajana trava težko vzdrži poletno vročino. Vrtničam je treba odvzeti zimsko kritje in jih obrezati. Za večino cvetličnega in zelenjadnega semena je zdaj čas, da se poseje na prosto.

V državah srednjega zapada in vzhoda so po navadi pomladi pozne in kratke, zato je malo uspeha s poletnimi cvetlicami, katerih seme posejemo na prosto. Kdor nima gorke grede, kjer more vzgojiti sadike poletnih cvetlic, da jih že priločno odraščene posadi na prosto, kadar postane vreme dovolj gorke, ne more pričakovati dosti cvetja. Seveda, take sadike je možno skoro povsod kupiti od trgovskih vrtnarjev.

Vsekakor nekatere cvetlice ne prenesejo dobro presajanja, zato jih je najbolj priporočljivo posejati na stalna mesta. Med te spadajo: sladki grah (sweet pea), mak (poppy), kapucinarji (nasturtium), resedica (mignonette), slak (morning glory), californijski mak (eschscholtzia), sončnica (sunflower), vrtni tobak (nicotiana) in portulaca.

Druge enoletne cvetlice, ki jih je mogoče z malim trudom gojiti skoro na vsakem vrtu, katere pa je najbolj priporočljivo posaditi je nekoliko odraščene na prosto, so: Aster, balsam, calendula, celosia, centaurea, clarkia, cosmos, gaillardia, godetia, helichrysum, kochia, larkspur, lobelia, marigold, nigella, petunia, phlox, salvia, sanvitalia, scabiosa, verbena in zinnia. Seveda je še tisoče drugih enoletnih cvetlic, toda navedene so najmanj izbirne glede lege in najmanj razvzajene glede negovanja, zato so priporočljive za domače vrtnarje.

Vse cvetlice ljubijo sončno lego, toda nekatere priločno dobro uspevajo tudi na delno zasenčenih prostorih, na primer: nasturtium, nicotiana, mignonette, balsam, calendula, marigold in verbena. Suho in sončno pozicijo ljubi portulaca.

Proti mrazu zelo občutljive rastline so: fižol, kumare, buče, koruza, coleus in paradižniki. Teh naj se ne sadi na prosto, dokler ni nevarnost slane minila. V Clevelandu in okolici jih sadijo na prosto sredi maja ali še pozneje. Navedeno velja tudi za gomoljke kan (cannas) in dalij (dahlias). Gomoljke kan je priporočljivo že zdaj posaditi v lončke in jih zalivati, da začnejo rasti že v svetli in gorke kleti ali kakem drugem pripravljenem prostoru, naker se jih proti koncu maja s celo gručo prsti presadi na prosto. Ako so gomoljke kan posajene v hladno zemljo naravnost na prosto, se zelo počasi razvijajo in cvetje je pozno.

V aprilu in maju se navadno dobijo po zelo zmernih cenah na prodaj že cveteče rastline mačeh (pansies) in marjetic (daisies). Na gredice posajene cveto vse do vročih poletnih dni, naker jih je najbolj priporočljivo izrjaviti in nadomestiti s poletnimi cvetlicami. Mačeh in marjetice so sicer večletne cvetlice, toda v drugi sezoni niso več lepe in slabo cveto.

Za zakritje kakih plotov so priporočljive sončnice, ki se jih dobi različnih vrst, in seme istih (Dalje na 2. strani)

NEMŠKA STRAHOVLADA NA GORENJSKEM

Reakcija Slovencev

Nasilna izseljevanja so Slovence zadelo v živo.

Prva posledica je bila — beg v gore — in njihov pogum za aktivni odpor je pospeševala posebna propaganda, ki se je z bliskovito naglico širila po deželi. Propaganda je prepričevala ljudi, da bo skoraj konec vojne in da je že blizu čas, ko bodo mogli Slovenci z uspehom aktivno nastopiti proti zasebnim oblastim, ki so tako kruto posegle v mirne slovenske vrste z namenom, iztrebiti slovenski narod. Ne samo "ubežniki" v gorah, tudi tisti, ki so ostali v dolinah na svojih domovih, so se navduševali med seboj, da se je treba pripraviti za aktivne nastope proti nasilni nemški zasedbeni oblasti.

Propaganda je bila tako uspešna, da je ljudstvo splošno upalo na konec vojne v zadnjih dneh julija 1941...

V noči med 27. in 28. julijem so bila izvršena ali vsaj poskušana — prva sabotažna dejanja na zasedenem ozemlju. S tem se je začela nova doba za Slovence na Gorenjskem pod Hitlerjem.

Nemška zasedbena oblast je mislila, da bo treba samo prav strogo nastopiti, pa bo odpor Slovencev v kali zadušil. V resnici pa ni s strogostjo dosegla nobenega učinka. O tem se bomo iz nadaljnega čitanja pričujočega poročila lahko sami prepričali.

Nemška oblast je objavila v slovenskem in nemškem jeziku naslednji proglas:

"BEKANNTMACHUNG"

Komunistični elementi so v noči od 27. do 28. julija izvršili nekaj sabotažnih dejanj, ali vsaj skušali izvršiti. Pri tem sta bila dva sabotažnika od policije ustreljena. Da se prepreči nadaljnja podobna dejanja, izdajam naslednjo uredbo, ki postaja veljavna brez odloga:

Do nadaljnega je prepovedano na vsem zasedenem ozemlju med 10. uro zvečer in 4. jutratraj stopiti iz hiše. Kdor bo zasaden v tem času izven svojega doma in se ne bo ustavil na poziv varnostnih organov, bo ustreljen.

Policijska ura za gostilne, kavarnice itd., se določuje za ob devetih zvečer. Podaljšanje policijske ure je nedopustno. Tudi kino podjetja morajo najkasneje ob devetih zapreti.

Tovarniška podjetja, kjer se vrši nočno delo, naj izmenjanje delavskih ur urede tako, da delavcem ne bo treba biti na cesti med 10. uro zvečer in 4. jutratraj. Bled, 28. julija, 1941.

Kutchera, načelnik civilne uprave.

Predpisov tega razglasa so se sprva vsi strogo držali, tudi Nemci. Kasneje so začeli Nemci popuščati in se niso več držali predpisane policijske ure. Kmalu so začeli tudi Slovenci prestopati stroge predpise.

Sploh je bilo že prepozno in vsa nemška strogost ni mogla zadržati kamna, ki se je bil od gore utrgal... Odpor Slovencev je šel svojo pot.

Dne 1. avgusta so "ubežniki" izvršili nekaj sabotažnih dejanj v kamniškem okraju. Isti dan je prišlo v radovljiskem okraju do pravih terorističnih nastopov. Razstreljen je bil zasilni (Dalje na 3. strani)

VSAK PO SVOJE

Ameriški letalci so par dni pred Jurjevim prinesli Japoncem prav domov v Tokio nekaj košar gorkih ameriških pirhov, da se delno oddolžijo za japonska božična darila na Pearl Harborju. In so obljubili, da jih še prinesejo, večjih in boljnih. Pravijo, da je ta pozornost Strica Sama napravila na Japonce mogočen vtis.

Berlinski radio se zavzema za pridigarja Coughlina in istočasno napada predsednika Roosevelta. Iz tega je lahko povzeti, na kateri strani je naše mesto.

Zdaj je čas črešnjevca cvetja in je primerno povedati slavemu občinstvu, da krasne cveteče črešnje, s katerimi se ponša naše glavno mesto Washington, niso japonske črešnje, kakor smo jih dosedaj pomotoma imenovali, ampak orientalske cveteče črešnje. Tako je že leta 1934 odločil federalni poljedelski departament. Zadnje čase pa je bilo še ugotovljeno, da je prava domovina teh lepih črešenj Koreja. Dobro ime orientalskih črešenj je zdaj rešeno.

Mesto Shutesburg v državi Massachusetts je izgubilo načelnika odbora za javni blagor, šolskega voditelja, predsednika odbora za javno zdravstvo, direktorja starostne podpore, predsednika civilnoobrambene odbora, predsednika učiteljskega združenja, nadzornika javne knjižnice, mestnega uradnika za identifikacijo in registrarja volilcev. Vse na en mah. V vojaško službo je bil namreč pozvan Henry Dihlman, ki je imel vse gori navedene sarže. War is hell!

Ves naš glavni odbor, z edino izjemo podpredsednice Mary Predovich, je zdaj registriran za obrambo Zedinjenih držav. Če nas vse vpkličeje, se zdi, da bo morala pač sestra Predovich vzeti vajeti organizacije v roke. In, če bo tako uspešna, kakor se je izkazala kot društvena tajnica, ne bo vzroka za pritožbo. Ali ni dobro in pametno, da imamo vsaj eno žensko v glavnem odboru!

Transportacijski eksperti so izračunali, da povprečni funt mesa potuje okrog tisoč milj, predno doseže mizo konzumenta. Na tako dolgem potovanju se mora logično privaditi marsičesa, zato se včasih ne zveni niti za nož niti za zobe.

V učenih knjigah je pisano, da človek je toliko časa mlad, dokler živi od sedanjosti, ko pa začne živeti od spominov na preteklost, je star, brez ozira na leta. Ali zato zadnje čase čitamo toliko spominov na preteklost? Ali res postajamo tako stari, da ne najdemo več zanimanja vrednega gradiva v sedanjosti? In to v teh tako silno razgibanih časih!

V Portlandu, Oregon, se je neki oženjeni mož prijavil za službo v vojni mornarici in njegova žena je na predpisani formi dala v to/svrho potrebno dovoljenje. Posebej pa je še pripisala: "Razume se, da mora biti moj mož vedno dobro hranjen in primerno oblečen, da ne bo delal pretrdo, da ne bo dobival preveč rakije in da mu ne bo dovoljeno pajdajenje s sumljivimi ženskami." Velike reči se pričakujejo od vodstva ameriške vojne mornarice!

(Dalje na 4. strani)

Iz urada glavnega tajnika A. B. Z.

From the Office of Supreme Secretary

PREMEMBE V ČLANSTVU MESECA MARCA 1942

CHANGES IN MEMBERSHIP DURING THE MONTH OF MARCH 1942

Odrasli Oddelek.—Adult Dept.

Novi člani na črta "D"—New Members

Plan "D"
Dr. št. 9: Josephine Frankovich.
Dr. št. 15: Maryann Zupancic.
Dr. št. 20: Mary Ann Burger, Harriet A. Ravnarhrib.
Dr. št. 21: Magdelina N. Domenico.
Dr. št. 26: William Reseta.
Dr. št. 29: Vincent Vidmar.
Dr. št. 30: Mary Laurich.
Dr. št. 35: Mary Berovsak.
Dr. št. 36: Sally Klayder.
Dr. št. 45: Dallas E. Barnes.
Dr. št. 49: Joseph M. Anicek, John Zagar.

Dr. št. 54: May Gruden.
Dr. št. 68: Stefaniya Plavetich.
Dr. št. 71: Anton Praznik.
Dr. št. 85: Angela Perushek.
Dr. št. 94: Dorothy Bartell.
Dr. št. 117: Anthony Rotar, Jr.
Dr. št. 120: Joe E. Buckner.
Dr. št. 141: Val Leksan.
Dr. št. 145: Allice Cebron.
Dr. št. 147: William Yankovich.
Dr. št. 150: Margaret Farac, Anne Palcich, Helen Petranovich, Goldie Stinac.
Dr. št. 155: Frances Mihelcic.
Dr. št. 163: Joe Zalar.
Dr. št. 175: Margaret Markovitch.
Dr. št. 186: Joseph P. Lasicky.
Dr. št. 200: Pauline R. Jerich.
Dr. št. 207: Olga Camloh, Rachael Loveisky.
Dr. št. 218: Frances Draghi.
Dr. št. 229: Joe Udovich, Tom Zlatich.
Dr. št. 230: Mary J. Turk.

Novi člani na črta "E"—New Members

Plan "E"

Dr. št. 1: Rudolph G. Harvat, Mary Raun-Byberg.
Dr. št. 11: Ann M. Bosanek.
Dr. št. 26: Olga J. Flajnik.
Dr. št. 30: Everest E. Riccioni.
Dr. št. 40: Martin Kuzmowski, Cecilia I. Prady.
Dr. št. 54: Jennie R. Kern.
Dr. št. 66: Donald C. Tezak.
Dr. št. 76: Alhina J. Koblar.
Dr. št. 125: John J. Petricic.
Dr. št. 132: Mary Ann Skul.
Dr. št. 185: Edward W. Oshaben.

Novi člani na črta "F"—New Members

Plan "F"

Dr. št. 25: Frank W. Owen.
Dr. št. 28: Helen A. Gore.
Dr. št. 40: Dorothy C. Radez.
Dr. št. 50: Bertha Sayer.
Dr. št. 147: Catherine Yekovich.
Dr. št. 150: Carol M. Matetich.
Dr. št. 199: Florence DiCiano.
Zopet sprejeti — Reinstated
Dr. št. 9: Anna Spehar 44810.
Dr. št. 16: Francis J. Berchey 45387.
Dr. št. 18: Pete Sikich 28992.
Dr. št. 22: John Pelozo 15247, Mary Pozek 3866.
Dr. št. 31: Magdalena Perun 34787, Katherine Coxon 43970.
Dr. št. 54: Frank Spanish 42240.
Dr. št. 71: John Sorz 28586, Anton Marinsek 36316, John Velkavrh 33940, Laurence Zupanc 34585, John Rozman 41916, Mary Marolt 30139, Rok Obravc 38790.
Dr. št. 106: Andrej Kernel 44271.
Dr. št. 132: Helen Debeljak 32647, Josephine Vene 43677, John Vene 43513.
Dr. št. 145: Vincent Rusta 33364.
Dr. št. 151: Anton E. Plese 42291.
Dr. št. 154: John Gorenz 38894.
Dr. št. 198: Warren Palicich 37583.
Dr. št. 218: Pete Cherell 4305, Ursula Bartolomucci 25908, Eva Kochmer 37744, Theodore Kukich 34672.
Dr. št. 225: Dorothy Black 44023.
Dr. št. 227: Agnes Lango 37589, John Lango 37588.
Dr. št. 229: Dennis Klus 41550.

Suspendirani — Suspended

Dr. št. 13: John Mozgon 18189.
Dr. št. 21: Frank Grande, Jr. 44451, John Perko 32393.
Dr. št. 31: Jeka Rudolovic 28743, Dragica Radulovich 28741.
Dr. št. 36: Vigilius Coppola 43649, Betty Dolcos 43326, Daniel Sturey 43652.
Dr. št. 37: Frank Kos 39392.
Dr. št. 39: Vince Kaulzarich, Jr. 32467.
Dr. št. 45: Frank Luzzar 39167.
Dr. št. 50: Elizabeth Burke 44663.
Dr. št. 71: Matt Hribar 36532, Joe Justin 36466, Ann Opalk 19614, Frank Spilar 40051.
Dr. št. 78: Hugo E. Bryan 43008.
Dr. št. 84: Joe Fatur 41137, Clara Humphries 39770.
Dr. št. 85: Fred Turk 32071.
Dr. št. 86: Joseph Kooos 40024.
Dr. št. 94: William E. Jensen 45375.
Dr. št. 99: Rudolf Kalafsky 42412.
Dr. št. 105: Leo P. Perry 43672.
Dr. št. 116: Angelo L. Pantalone, M. D. 44316.
Dr. št. 120: Millie J. Eimnick 44675.
Dr. št. 122: Jos. Milnarich 18977.
Dr. št. 131: Glendon O. Allen 43398.
Dr. št. 132: Joe Globokar 35697, Mary Globokar 35073, James L. Globokar 42335, Domenico Giamoe 43098, Anna Giamoe 43115.
Dr. št. 133: Alice Zdravje 38994.
Dr. št. 138: Jessie Denastasio 45419.
Dr. št. 144: Katherine G. Dolence 41181, Angelina Marn 41180, Tony Meyer 29534, Mary Stimac 41190.
Dr. št. 145: Andy Curaney 36754.
Dr. št. 173: Vicki Smak 44946.
Dr. št. 185: Cecilia Ivack 44637.
Dr. št. 200: Annie Strucel 32289.
Dr. št. 221: Kathryn Sobr 36648.

Dr. št. 229: William T. Kinkela 44112, Mike Galich 37406.

Prestopili — Transferred

Od dr. št. 55 k dr. št. 71: Elie Stakich 40699.
Od dr. št. 66 k dr. št. 92: Bernice M. Panian 44772.
Od dr. št. 211: k dr. št. 168: Julia Santo 44410.
Od dr. št. 2 k dr. št. 170: Frances Piekut 31003.
Od dr. št. 20 k dr. št. 180: Ann Zgonec 36978.
Od dr. št. 105 k dr. št. 190: Rose Shegina 37978.

Umrli — Died

Dr. št. 9: Stane Fink 780.
Dr. št. 15: Matt Starcevic 45239.
Dr. št. 21: Mary Droblich 8801.
Dr. št. 25: Josefa Dolenc 8908, Frank Petrovic 38513, Matt Miroslavich 36932.
Dr. št. 39: Frank Budiselic 35354.
Dr. št. 42: Edward Arko 36390.
Dr. št. 64: Anton Stimac 18142.
Dr. št. 101: George Oswerk 38707.
Dr. št. 140: Tony Milosich 27029.
Dr. št. 179: Matt Turkovich 13429.
Dr. št. 207: Frank Camloh 30488.
Dr. št. 229: Alex Penich 33562.

ANTON ZBASNIK, glavni tajnik—Supreme Secretary.

MESECA MARCA 1942

CHANGES IN MEMBERSHIP DURING THE MONTH OF MARCH 1942

Mladinski Oddelek.—Juvenile

Department

Novi člani na črta "A"—New Members

Plan "A"

Dr. št. 1: Joseph Pucel.
Dr. št. 12: Diana M. Zopank.
Dr. št. 16: Stanley E. Gorenz, Lawrence Mateljan.
Dr. št. 25: Donald S. Sklors.
Dr. št. 26: Anthony Frank, Judy Loht.
Dr. št. 28: Charles R. Ball, LuAnn Ball, Russell E. Roberts.
Dr. št. 29: John R. Virant.
Dr. št. 35: Gloria J. Wadsworth.
Dr. št. 39: Carol L. Eller, Delila S. Juris, David G. Klarich, Jerry B. Medved.
Dr. št. 43: Sandra J. Stanghill.
Dr. št. 47: Richard C. Pecjak.
Dr. št. 66: Francis D. Ramuta, Richard P. Terlich.
Dr. št. 70: Donald R. Elghemey, George V. Elghemey, John Mikottis, Kathleen Mikottis, Marilyn Mikottis.
Dr. št. 77: John G. Bradish, Jr., Carolyn L. Garner.
Dr. št. 87: James H. Praprotnik.
Dr. št. 88: Paulette R. Beach.
Dr. št. 94: Anthony F. Debevec.
Dr. št. 101: George C. Pavlic.
Dr. št. 120: Carole J. Elloff, Laura M. Paaso, David C. Prowse.
Dr. št. 129: Beverly M. Thoren, Milton M. Thoren.
Dr. št. 131: Marcia Eve VanTighem.
Dr. št. 132: Judith M. Brundic, Francine C. Cerne, Joseph Luzzar, Kristine Luzzar.
Dr. št. 140: Vida M. Coniglio, Elizabeth Jubie, Margaret Jubie, Rose M. Jubie.
Dr. št. 149: Stanley Bostjancic.
Dr. št. 173: Gertrude Ann Laurich, Nadine A. Sabec.
Dr. št. 179: Sandra Sue Fortney.
Dr. št. 180: John R. Brilla.
Dr. št. 182: Joseph A. Widina.
Dr. št. 190: Elaine Mehning, Samuel J. Semon, Mary Ann Untinen.
Dr. št. 202: John Angelovich, Buddy Chokie, Leo J. Kudar, David Pipkin, Dorothy Pipkin.
Dr. št. 218: Yeonone Draghi.
Dr. št. 225: Thomas Vodopivec.
Dr. št. 228: Frances D. Graham.

Novi člani na črta "B"—New Members

Plan "B"

Dr. št. 12: Francis R. Kress.
Dr. št. 25: Theodore Brutulich.

Novi člani na črta "C"—New Members

Plan "C"

Dr. št. 43: Sandra C. Shलगren.
Dr. št. 129: Gerald F. Chernivec.
Dr. št. 132: Anthony C. Hosta.

Zopet sprejeti — Reinstated

Dr. št. 21: John W. Stadman 21661, Lester F. Steadman 21662, Betty Jo Sauer 20418.
Dr. št. 44: Michael Biro, Jr. 16072, Bernard E. Gerbec 16284, John D. Sakich 17442.
Dr. št. 70: Rudolph A. Lange 22553, Robert L. Lange 22552.
Dr. št. 71: William Rosel 22947, John Rosel 22948, John Rotar 19122, Albert Rotar 10123, Rosemary Steblaj 16560.
Dr. št. 99: Josephine Cuk 15199, Andrej Schmella 17476, Johann Schmella 17477.
Dr. št. 118: Alice L. Adler 20772, Donald R. Adler 21223, Joseph R. Adler 20773.
Dr. št. 140: Albert Zeppa 21757, Alfred Zeppa 21758, Elvira Zeppa 21759, Louise Zeppa 21760.
Dr. št. 154: Theodore D. Strenen 18815, James L. Strenen 21436.
Dr. št. 218: Theodore Kukich, Jr. 15532.
Dr. št. 225: Andrew Crivello 23753, Don Crivello 23749, Lewis Crivello 23748, Dolores Black 23019.

Suspendirani — Suspended

Dr. št. 1: Robert E. Nikkinen 23252, Florence A. Sjarich 20367.
Dr. št. 2: Gary W. Elfring 23661.
Dr. št. 13: Julia Mozgon 8601.
Dr. št. 21: Anthony Caruso 22119, Catherine Caruso 22120, Joseph Caruso 22121, Josephine Caruso 22122, Lillian Caruso 22123.
Dr. št. 71: Theresa Hribar 15128, Dolores Spilar 22810, Richard Spilar 22811.
Dr. št. 84: Margaret Giamarvo 18280, Joseph Milosich 17040, Mary Milosich 17841, Robert Milosich 17842, Donald M. Kilpatrick 21055, James H. Kilpatrick 21056.
Dr. št. 85: Rae D. Peterson 24233.
Dr. št. 120: Katherine Grahek 7013.
Dr. št. 129: Gerald F. Chernivec 21893.
Dr. št. 196: Corrine M. Deutschbauer 23886, Francis X. Deutschbauer 23883.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki

SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki:

Predsednik: Vincent Cankar, 2659 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois SNPJ
Podpredsednik: Josephine Erjavce, 527 N. Chicago St., Joliet, Illinois SZJ
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois KSKJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois ZSZ
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SDZ
John Ermenc, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisconsin SPZS
Frank J. Wedie, 301 Lime Street, Joliet, Illinois DSD
Josephine Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio PS
Charlie Benevol, 16007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio SMZ
Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6298 Schade Ave., Cleveland, Ohio ABZ

LOKALNI ODBORI JPO,SS:

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill. — Predsednik: Jos. Zalar, 351-3 N. Chicago St.; tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Kosmerl, 754 N. Hickory St.
Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio — Predsednik: John Gornik, 6403 St. Clair Ave.; tajnik: John Peditz, 14904 Pepper Ave. in blagajnik: Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave.
Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn. — Predsednik: Frank Knel, 415-3rd St. S. W.; tajnik: John Komidar, 320-5th St. S. W. in blagajnik: John Lamuth, 26-3rd St. S. W.
Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis. — Predsednik: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave.; tajnica: Johanna Mohr, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th Street.
Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis. — Predsednik: John Oblak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Setnicar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffer, 823 W. Mineral St.
Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn. — Predsednik: Anton Zbasnik, AFU Building; tajnik: Ivan Tazuel, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.
Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo. — Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 So. Jefferson St.; tajnik: Eusebio Rucic, 401 E. Marceau St. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.
Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill. — Predsednik: Anton Krapenc, 1636 West 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 West 22nd Place.
Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill. — Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave.; North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAlister St., Waukegan, Ill.
Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa. — Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in blagajnik: John Jereb.
Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont. — Predsednik: Charles Popp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 229 Walnut St. in blagajnik: Charles Lovsen, 201 East Park St.
Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa. — Predsednik: F. J. Kress, 218-57th St.; tajnik: John Dečman in blagajnik: Nick Povše.
Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa. — Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box 241; tajnica: Frances Gorjanc, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.
Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio — Predsednik: Miss Mary E. Polunick, 1711 East 30th St.; tajnica: Matilda Ostenc, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermina Zortz.
Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind. — Predsednik: Anton Jarc, RR 2; tajnik: Frank Bregar, 1159 Anderson St. in blagajnik: Frank Prasnkar, RR 2.
Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo. — Predsednik: Frank Usnik RFD 72; tajnica: Katherine Droblich, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skull, RT Box 130.
Phillip H. Deutschbauer 23884, Therese M. Deutschbauer 23885.
Dr. št. 200: Anton Stepec 20732.
Dr. št. 233: Charles Fest 21166.
Dr. št. 237: Betty R. Daley 24051, Hughie J. Daley 24048, Jo-Anne J. Daley 24060, Mildred L. Daley 24050, Thomas E. Daley 24049.
Odstopili — Withdrawn
Dr. št. 36: Louis Omer 13425.
Dr. št. 94: Joseph Petrovic 7650.
Prestopili — Transferred
O. dr. št. 225 k dr. št. 1: James Emrakar 19985.
O. dr. št. 190 k dr. št. 105: Ann M. Ambrozich 19803, Edward Ambrozich 19804, Frank Ambrozich 19805.
O. dr. št. 2 k dr. št. 120: Donald M. Chernie 30250.
Dopolnilo 18. leto in suspendirani — At-tained Age 18 and Suspended
Dr. št. 1: John Koshak 14778.
Dr. št. 26: Albert Korenich 20833, Rose Sodecic 10331.
Dr. št. 27: Frank J. Kalan 9622.
Dr. št. 30: Cosmo J. Libro 21014, Anna Strgar 7903.
Dr. št. 31: John Surok 17748.
Dr. št. 37: Frank Laurich 16184, Mary Sivic 17196.
Dr. št. 39: John Krahenbuhl 20267.
Dr. št. 40: Joseph Povshak 12303.
Dr. št. 45: Mary Drefiak 11964.
Dr. št. 54: Annabelle Pribich 17260, Anna Saban 17261.
Dr. št. 72: Nick Runje 7608.
Dr. št. 84: Rudolph Marinsek 16569.
Dr. št. 111: Pauline L. Frankovich 10164.
Dr. št. 132: Math H. Krall 16476.
Dr. št. 134: Edwin Dolenc 12078.
Dr. št. 138: Virginia L. Hamilton 19773.
Dr. št. 175: Mary S. Bostjanich 7016.
Dr. št. 225: Josephine Barlich 7740.
Umrli — Died
Dr. št. 120: Helen F. Preblich 24380.
Dr. št. 162: Raymond R. Kladičnik 23861.

ANTON ZBASNIK, glavni tajnik—Supreme Secretary.

LOKALNI ODBORI JPO,SS:

Lokalni odbor št. 17, Rock Springs, Wyo. — Predsednik: Anton Starman, 1216-10th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.
Lokalni odbor št. 18, Barberton, Ohio. — Predsednik: Joseph Lekšan, 196-22nd St. N. W.; tajnik: Josephine Porok, 29-16th St. N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.
Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo. — Predsednik: John Lovshin, Box 252, Aspen, Colo.
Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo. — Predsednik: John Germ, 817 E. C Street; tajnik: Frank Pechnik, 1232 Elder Ave. in blagajnik: Frank Bradja, R. 1, Box 2.
Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo. — Predsednik: Anthony Jersin, 4825 Washington St.; tajnik: Frank Okoren, 4759 Pearl St. in blagajnik: George Pavlakovich, 4573 Pearl St.
Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill. — Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobleske, Garfield Ave. in blagajnik: Emma Shimkus, 717-5th St.
Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa. — Predsednik: Andrew Vidrich, 706 Forest Ave.; tajnik: John Langerhok, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik obenem.
Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo. — Predsednik: Math Karclch, 1011 Lincoln Ave.; tajnik: John Lipce, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomažin, 1802 Linden Ave.
Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa. — Tajnik: Jurij Previc, White Valley, Pa.

Janko N. Rogelj za JPO,SS:

Kdo res dela?

Ko to pišem, je baš eno leto, odkar je bil ustanovljen Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija. Počasi se je pričela razširjati plemenita ideja med naše ljudi. Oglasile so se nasebine ena za drugo, med njimi je bila slovenska nasebina Sharon, Pa. Čitali smo goreči apel izpod peresa našega zavednega Slovenca, Franka Kramarja. Kdor ga osebno pozna, ve, da je Frank dobrega in plemenitega srca, pripravljen vedno pomagati vsepovsod. Ima tudi to lepo lastnost, da kar on prične, gotovo tudi završi. Nasebina ga tudi pozna kot takega ter mu je priskočila na pomoč.

Pred dnevi mi je poslal pismo, ki se glasi:

"Priloženo ti pošiljam ček za \$50.00 za naše reveže v starem kraju. Poleg tega ti pošiljam tudi imenik darovalcev, katere sta obiskala Mr. Joe Paulinič in Louis Godina. To je sedaj naša druga pošiljatev. Prva je bila nakazana glavnemu tajniku meseca januarja v vsoti \$150.00, tako da smo poslali že \$200.00. Naš blagajnik ima na rokah še \$16.50, katere bomo vključili pri tretji pošiljati.

Poudariti moram, da sedaj še nismo dosegli naše kvote za Shenango Valley; zato bo odbor še enkrat obiskal vse naše rojake v tej okolici. Pri nas je bilo bolj težko, ker so bili rojaki zelo prizadeti v letih 1939 in 1940, toda sedaj so zaposleni in se bo že še kaj dobilo. Upam, da bo vsak storil svojo dolžnost, kakor pravi pesnik Simon Gregorčič: "Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to moč je storiti dolžan!"

Brat Rogelj, priobči imena darovalcev v listih. Prav lepa hvala nabiralčema: Joe Pauliniču in Louisu Godinu za trud in delo. Ako kateri izmed rojakov želi darovati, lahko to izroči društvenim uradnikom ali pa direktno odboru Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenska sekcija št. 13 v Sharonu, Pa. Kvota tukajšne doline je sedaj dosežena do 75 odstotkov, torej na delo, da dosežemo celo kvoto."

Te pozdravljajo: Frank Kramar, predsednik; Frances Gorenc, tajnica; Joe Garm, blagajnik."

To je prijazno in goreče pismo. Iz tega pisma gori prisrčna

volja in odločnost, da delo mora biti završeno. Se več! Tu je izražena vsa slovenska ljubeč do trepeh in žalostnih bratov in sester onkraj morja, kakor je rekel naš goriški slavček, Simon Gregorčič:

Saj pač dovolj ognjena ljubav do doma ni nobena, ki strastna ni!

A ne iz cenih besedi, iz del se javljaj žar strasti!

In delal on je neumorno za domovino našo borno.

Tako je napravil brat Frank Kramar s svojimi prijatelji v Sharonu, Pa. Hvala vam vsem in vsakemu, ki ste pomagali in dali za slovensko pomožno akcijo.

Darovali so sledeči:

Po \$5.00: Joe Malovič.

Po \$2.00: Frank Paulinič, Joe Steklačič, Joe Malovic, ml., in Joe Smith.

Po \$1.50: Tony Bogolin in Louis Godina.

Po \$1.00: Ignac Franko, Victor Paulinič, Kristina Lenaršič, John Pavlenič, Mary Marc, Jacob Trojar, K. Klarič, Uršula Franko, Agnes Vodeničar, John Zele, Joe Pavlenič, Math Bokar in Frank Cimperman.

Po 50 centov: John Certin, Albin Cvelbar in Ciril Furlan.

To je odziv naših Slovencev in Slovenk iz nasebine Sharon, Pa. Tukaj res delajo. Storit hočejo svojo dolžnost napram zaslužnjim bratom in sestram onkraj morja. Kaj pa druge slovenske nasebine po Ameriki? Ali ste že pozabili, kako je odgovorila "slovenska nasebina Ely, Minn., potem: Sheboygan, Wis., Milwaukee, Wis., Butte, Mont., Salida, Colo., Denver, Colo., Pueblo, Colo., Johnstown, Pa., itd.

Otresite se mračnih misli in neopravičljivih vzrokov. Pribiti fakt je, da bodo rabili pomoč v domovini. Ne bodite brezbrizni. To ni vaša naloga, to je vaša slabost. Skoro vsak danes lahko daruje dolar, a kdor more, naj ga več. Naj ga ne bo Slovenca ali Slovenke v Ameriki, da bi ne bilo njegovega ali njenegega imena zapisanega pri Jugoslovanskem pomožnem odboru, slovenska sekcija. Odkupite se vsaj z dolarjem. Ako nas je Slovenec v Ameriki 200,000, kako hitro bomo imeli \$200,000! In kdo bo pogrešal en dolar, kdo?

Tajnik Kluba društev Slovencev narodnega doma v Clevelandu, Ohio, Mr. Louis Zorko, mi je izročil ček za \$100.00 za lokalni odbor št. 2 JPO,SS. Hvala lepa odboru in društvenim zastopnikom. To je zopet beseda iz naroda, ki bi se morala ponavljati po vseh slovenskih nasebinah po Ameriki.

Bratje in sestre, ne pozabimo našega izreka: Kri ni voda! Daj brat, daj; pomagaj sestra!

Proglas Udruženja jugoslovanskih Američanov

(Union of Yugoslav Americans)

V zgodovini človeštva pridejo časi, v katerih so meseci in leta važnejši za bodočnost naroda, kakor stoletja v drugih zgodovinskih epohah. In v takih časih je odgovornost vsakega naroda in vsakega poedincega neizmerno velika, od njih zavisi njihova lastna sodba in sodba človeštva.

Danes doživljamo tako zgodovinskih dogodkov. Danes je ves svet v velikanski borbi: na eni strani svoboda in bratstvo, na predek in socialna pravica — na drugi nacionalno suženstvo, tiranstvo, beda in teptanje vseh človeških pravic.

Na strani ropa in tiranje so sile Osišča z nacizmom in fašizmom.

Na drugi strani so vsi svobodoljubni narodi. Na ti strani je v težki borbi tudi naša velika domovina—Združene države ameriške.

Bratje, New York je pokazal

pot, zdaj je na vas, da mu sledite. V vsaki jugoslovanski nasebini skličite enake shode, vzprejmite ta proglas in sponočite nam. Ko bo več nasebin organizovanih, bomo skličili veliki narodni svet, ki se bo poboril ne pečal z vsemi problemi našega naroda.

Čas je kratek, zato hitite. Le to je minilo, odkar je padla Jugoslavija, a do danes nismo imeli nobenega večjega vzajemnega dela. In vendar je tako minilo, da delamo.

Dolgo smo čakali podobnega gibanja, misleč, da bo velika tragedija naše domovine odprla očila in glavo. A kaj smo dočakali? Tisti, ki bi imeli voditi narod

DOPISI

Nedeljo 10. maja in se bo pričela ob 2. uri popoldne. Na omenjeni seji bo društveni predsednik pripel častne znake tistim trem našim članom, ki so pri organizaciji že 40 let ali več. Družni člani bodo še posebej povabljeni na sejo.

Dalje se moramo na prihodnji seji pogovoriti, če pošljemo zastopnika na zborovanje federacije coloradskih društev ABZ, ki se bo vršilo 24. maja v Canon City, Colo. Naše društvo je vključeno v omenjeni federaciji in tajnik federacije nas vabi, da se zborovanja udeležimo po svojem zastopniku. Ako že ne pošljemo zastopnika na zborovanje, bi bilo pa primerno, da pošljemo vsaj kakšno dobro priporočilo.

Torej, pridite na sejo 10. maja vsi, katerim je le mogoče. To seji bomo imeli nekoliko domnevnih zabav kot je bilo sklenjeno na zadnji seji. Bratski pozdravi! — Za društvo št. 168 ABZ.

John Yakovich, tajnik.

Cleveland, O. — V pomoč generalu Draži Mihajloviću.

Na tem izrednem možu, junaku, katerem se čita kakor kje v neki pravljici, ste gotovo že slišali. Saj ga domala že ves svet pozna in se mu čudi v njegovi herojski borbi z Nemci in Italijani, katere klesti kot menda med druge. Dosti se čita o njegovih vrlinah in brezprimeren junaštvu, ter njegovih čudov, ampak, da bi se pa kje našlo to in tu se je ustanovila komisija za pomoč generalu Mihajloviću in njegovim četnikom, ki je dal ta ali oni rojak malce več za te junake, tega pa malo manj za te niste čitali!

Saj gotovo čitate, kako se zbirajo za te in one; na primer naše Združene države, za katere smo dolžni in moramo dati nekaj, ki je naša sveta dolžnost, ker komu pa bomo pomagali, če ne sami sebi tukaj, to se brezpogojno mora. Zbiramo za naše tam v ameriški Jugoslaviji, da se jim pomaga; no, in potem se nabira Ruse. Vse to je dobro; naši prijatelji v Jugoslaviji so za Združene države prvi, potem pri Rusi? Jaz sem v tem malo drugačnega mnenja: za našimi dragimi tam je moj skromen mnenju, da bi se za Rusi? Jaz sem v tem malo drugačnega mnenja: za našimi dragimi tam je moj skromen mnenju, da bi se za Rusi?

MIHAJLOVIĆ IN NJEGOVI ČETNIKI. Ti so po našem mnenju prej ko Rusi, saj sem zato, da se da prav tako tudi za Ruse; toda Mihajlović je prvi.

Nekako takega mnenja so tudi člani društva Sv. Janeza Krstnika, št. 37 ABZ, ki so na nedeljo dne 19. aprila soglasno sklenili in odobrili, da dajo svoje blaginje \$25,00 kot dar Mihajloviću in njegovim četnikom. Društvo Sv. Janeza Krstnika, št. 37, se je tako poobvezalo, da je res narodno, da se zavedno in požrtvovalno bori za legendarne junakov. Tako se je bila zaključena ob 12. uri in 35 minut popoldne. — Za federacijo društev ABZ v državi Ohio:

Stanley Pechaver,
poslušajoči tajnik.

Ely, Minn. — Na zadnji seji društva Sv. Srca Jezusa, št. 2 ABZ, je bilo priporočeno, da bi se osebno povabilo vse člane in članice na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo 10. maja. Sicer je pa društvo dalo upravnemu odboru prosto roko, da v tej zadevi naredi, kakor smatra za najboljše umestno.

Društveni upravni odbor je prišel do zaključka, da ne bi bilo umestno hoditi po hišah in vabiti člane na sejo. Zgodilo se lahko, da bi bilo polovico članov istočasno na delu ali kakor dru-

ga te borbi v Jugoslaviji. S tem, ko se da za Mihajlovića in njegove častnike, se da za osvoboditev Jugoslavije. Oni tam tvegajo življenje, da prav mnogi ga hladnokrvno žrtvujejo za to osvoboditev, a mi pa bodimo toliko zavedni, da jim pa vsaj delno vračamo s prostovoljnimi prispevki.

Ako bo zmagal Draža Mihajlović, bo on tisti, ki bo delal meje bodoči Jugoslaviji: mi pa bi želeli, da pridejo v bodočo Jugoslavijo Primorska, Koroška, Stajerska in Prekmurje; no in kje imamo boljše zaslombo kot v junaku Mihajloviću? Ako bomo mi kaj storili za njega bo tudi on za naš Slovence tam v domovini. V njegovi armadi so poleg Srbov in Hrvatov tudi Slovenci in teh je, kakor čujem, veliko; zato pomagamo s tem naravnost našim očetom, bratom in drugim sorodnikom. Zato posnemajte društvo Sv. Janeza Krstnika, št. 37, pa prispevajte svoj delež za to hvalevredno akcijo. Začnete s tako akcijo. Če so razne akcije dovoljene, ni dvoma, da bi ne bila tudi akcija za Dražo Mihajlovića in njegove častnike. Če se lahko nabira za Ruse, zakaj se ne bi tudi za Jugoslovane?

Jože Grdina,
zapisnikar dr. Sv. Janeza
Krstnika, št. 37 ABZ.

Chicago, Ill. — Iz urada tajnika poslovnice št. 8, JPO,SS. — Vsem odbornikom in zastopnikom se v ljubeznivo naznanja sledeče: v nedeljo 3. maja, ob poldeseti uri zjutraj se bo vršila odborova seja poslovnice št. 8, JPO,SS, in sicer pri predsedniku Antonu Krapencu, 1636 W. 21st Place. Te se je na udeležijo vsi odborniki in publicisti odsek in prosim, da so točni, da bo seja končana dopoldne. Drugi dan, to je v ponedeljek 4. maja, ob pol-osmi uri zvečer, se bo vršila seja vseh odbornikov, publicistijskega odseka in zastopnikov društev, klubov itd., v S. N. P. J. dvorani, 2659 So. Lawndale Ave. Na tej seji naj vsak poroča o prodanih vstopnicah, nabranih oglasih, in "well wishers" itd. Prosim, da se udeležijo vse vsi in da ste točni, kajti veliko delo nas čaka. Rodoljubni pozdravi!

John Gottlieb, tajnik,
1845 W. Cermak Rd.

Barberton, O. — Seja federacije društev ABZ v državi Ohio se je vršila v nedeljo 19. aprila v dvorani društva Domovina v Barbertonu, Ohio. Sejo je otvoril predsednik Joseph Ujčić ob 12.10 popoldne. Vsled zaposlenosti okolice zaradi kegljaške tekme se niso čitala imena odbornikov in zastopnikov, niti se ni čital zapisnik prejšnje seje. Govorili so Anton Baraga, Anton Bokal in Anton Rudman od društva št. 71 iz Clevelanda, in John Tanko, tajnik društva št. 132 v Euclidu. Brat John Tanko je priporočal večjo aktivnost v kampanji za pridobivanje članov v mladinski oddelki. Navzoči so glasovali, da se prihodnje zborovanje federacije vrši v Lorainu, Ohio, na datum, ki ga odloči poslušajoči tajnik. Seja je bila zaključena ob 12. uri in 35 minut popoldne. — Za federacijo društev ABZ v državi Ohio:

Stanley Pechaver,
poslušajoči tajnik.

Ely, Minn. — Na zadnji seji društva Sv. Srca Jezusa, št. 2 ABZ, je bilo priporočeno, da bi se osebno povabilo vse člane in članice na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo 10. maja. Sicer je pa društvo dalo upravnemu odboru prosto roko, da v tej zadevi naredi, kakor smatra za najboljše umestno.

gače odsotnih, in pot bi bila zastoj. Naše glasilo Novo Dobo pa dobivajo vsi člani in članice, zato je najbolj primerno, da se jih povabi na sejo potom glasila. Tako se ne bo mogel nobeden izgovarjati, da ni bil povabljen. Torej, to je uradno vabilo: Pridite na sejo, ki se bo vršila v J. N. Domu v nedeljo 10. maja, in se bo pričela ob 7. uri zvečer, vsi člani in članice našega društva.

Izjemo bomo napravili samo za naše pionirje, to je za tiste člane, ki so že 40 ali več let pri naši organizaciji in ki bodo na omenjeni seji dobili častne znake. Dotične člane bomo povabili osebno ali pismeno. Za vse druge pa naj velja vabilo potom Nove Dobe.

Na seji 10. maja bodo prešli častne znake sledeči naši pionirji: Nikolaj Arko, Matt Ballas, Frank Benko, Sr., Frank Champa, Frank Kožar, Peter Kerže, Sr., Martin Jakopic, Frank Pechek, Frank Terlep, John Zobetz, Sr., in Anton Golobich. Častne znake jim bo s primernim nagovorom izročil brat Louis Champa, glavni blaginjak Ameriške bratske zveze, ki je član našega društva.

Za po seji bo prirejena mala zabava, in, ker nimamo prav posebno velike blaginje, je bilo na zadnji seji sklenjeno, da člani in članice, ki bodo prisostvovali omenjeni zabavi, prispevajo po 25 centov v delno pokritje stroškov. Mislim, da teh 25 centov ne bo nikogar odvrnilo, da ne bi prišel na party. Razume se, da bodo na zabavi servirana okrepčila. Nekaj lepih slovenskih pesmi nam bodo pri tej priliki zapeli bratje in sestre Shepel, ki so dobro znani pevcu tu v železnem kroguju, in so v zimskem času tudi peli v slovenski radio-uri tukaj v Minnesoti. Daje bo morda eden navzočih članov tako srečen, da bo prost svojega mesečnega asesmenta. Torej, bratje in sestre, ne pozabite priti na sejo v nedeljo 10. maja zvečer. To bo bolj važna in slovesna seja kot so navadne mesečne seje.

Pri tej priliki naj tudi opozorim člane, da je v teku kampanja za povečanje našega mladinskega oddelka. Starši, ki še nimajo vpisanih svojih otrok v mladinskem oddelku Ameriške bratske zveze, naj jih vpišejo brez odlašanja. Zdej je kampanja in spodobi se, da se tudi naše društvo nekoliko izkaže v kampanji. Dosedaj ni bilo med zadnjimi, zato upam, da tudi v bodoče ne bo.

Ob priliki bom omenil naše mlade fante oziroma člane našega društva, ki so bili poklicani v vojno silo Zedinjenih držav, oziroma, ki bodo vpoklicani v kratkem času. Za danes pa naj to zadostuje. Bratski pozdravi! — Za društvo št. 2 ABZ:

Louis Perushek, tajnik.

Roundup, Mont. — Dolgo se že nisem oglašila v Novi Dobi in tudi sedaj imam poročati le slabo novico. Dne 4. aprila je bil namreč ubit pri delu v premogovniku naš član William Theodore Schmauch, Na glavo mu je padla 500 funtov težka skala in mu prebila lobanjo, da je izdihnil čez par minut. Pokojnik je bil rojen 14. oktobra 1912 v Roundup, Mont., in je bil ob času smrtne nesreče zaposlen pri Republic Coal Mine Co. v Kleinu, Mont.

Pokojni sobrat je bil po katoliških obredih pokopan na pokopališču New Miner Cemetery of U. M. W., Klein, Mont., dne 7. aprila. Pogrebci so bili sledeči: Stanley Cebull, Alben Cebull, John Cebull, John Miclich, Peo Piccolo in Earl Schemmel. Društvo št. 88 ABZ se je od pokojnega sobrata poslovilo z lepim vencem in člani so ga v lepem številu spremili na njegovi zadnji poti. Pokojnik je bil v tej okolici dobro poznan in priljubljen, zato je bila udeležba pri pogrebu zelo velika in gomila je bila zasuta z vencem in šopki,

s katerimi so se prijatelji poslovili od pokojnika.

Za pokojnikom žalujejo: Ruth Schmauch, soproga; William Nick Schmauch, devet leten star sinček; Mr. in Mrs. Nick Schmauch, starši; Kathryn Schmauch, sestra. Vsi omenjeni se želijo tem potom lepo zahvaliti društvu št. 88 ABZ za poklonjeni venec in zadnji pozdrav, za spremstvo na pokopališče in za vse druge izraze pomoči in naklonjenosti ob priliki smrti in pogreba pokojnega Williama T. Schmaucha.

V imenu društva pa naj bo tem potom izraženo iskreno sožalje žalujočim ostalim.

V Novi Dobi opažam, da se kampanja pridobivanja novih članov v mladinski oddelki prilično dobro razvija, kar je dobro in pohvale vredno. Tukaj, se mi zdi, ni več dosti prilik za dobavo novih članov, ker sem že skoro vse, kar je bilo mogoče pobrati, pobrala že v prejšnjih kampanjah. Vendar bom poskusila, morda bo le kaj uspeha. Tekom dolge in ostre zime se nisem nič kaj dobro počutila, torej tudi nisem bila kaj posebno sposobna za agitacijo. Upam, da zdaj na pomlad bo v vseh ozirih bolje in morda dosežem tudi nekaj uspehov v kampanji.

Poskusila bom tudi, če se bo dalo kaj nabrati za Jugoslovanski pomožni odbor, ki si je nadel lepo nalogo, da zbere fond, iz katerega se bo moglo vsaj nekoliko pomagati našim nesrečnim rojakom v Sloveniji, kadar jim bo tako pomoč mogoče poslati. Veseli me, ko čitam, da se vendar dobijo med nami ljudje, ki imajo čuteča srca in prispevajo po možnosti za pomoč nesrečnim rojakom v starem kraju. Že v mirnih časih je bilo življenje v Sloveniji revno in skromno, vojna pa je še tisto opustošila in poleg tega še ljudi preganila v tujino, in to iz njihovih lastnih posestev in hiš. Dasi sem prišla mlada v to deželo iz starega kraja, še nisem pozabila, kako skromno smo živeli tamkaj že takrat. Kakšno življenje imajo ljudje šele zdaj! Vsaka pomoč, ki jo bomo mogli dati tamkajšnjim revežem, bo silno dobrodošla.

Tudi iz te oocklice je odšlo dosti slovenskih in hrvatskih fantov v vojno službo Zedinjenih držav. Kmalu bomo doma samo stari ljudje in otroci. Da bo Amerika v tej vojni zmagovala, kar je bila še v vseh prejšnjih, o tem smo prepričani. Kar želimo je, da bi bila ta zmaga dosežena kaj kmalu. In potem, da bi bile za vselej preprečene vse vojne. Pozdrav vsem članom in članicam Ameriške bratske zveze!

Kathrine Penica,
tajnica društva št. 88 ABZ.

Chicago, Ill. — POSNEMAJNA VREDEN ZGLED SLOVENSKE PLEMENITOSTI. — Zadnji teden sem opazil v našem tisku zelo zanimivo poročilo. V njem so navedena imena vseh tistih ljudi v Pueblu, ki so prispevali vsak po svojih močeh v sklad za gmočno pomoč, odmenjeno našemu tako strašno hudod prizadetemu ljudstvu v stari domovini.

Dolga je vrsta tistih imen, tako dolga, da znašajo darovani prispevki nad OSEM STO dolarjev, in Frank Pečnik, ki je poslal \$800 slovenskemu blaginjaku Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki, pravi v tistem svojem poročilu, da tega pobiranja še ni konec.

Kdor pozna gospodarske razmere naše naselbine v Pueblu, mora priznati, da predstavlja nabrana vsota prekrasen zgled slovenske plemenitosti, zgled, ki je vreden, da ga posnemajo vse naše naselbine v tej deželi in drugod.

Čikaški Slovenci se nismo lotili takšnega nabiranja, ker je kaj takega vsled naše raztreenosti po večmilijonskem mestu fizično skoroda nemogoče.

Ampak s tem pa še ni rečeno,

da se mi tu v Chicagu nič ne brigamo za to plemenito gibanje, ki je baš sedaj po celi deželi v zamahu. Kajti ravno v teh dneh se z živim zanimanjem pripravljamo za skupno prireditve, ki se bo vršila dne 24. maja v Ameriški češki dvorani na 18. cesti v ta namen.

Njen program bo s svojo pestrostjo in izbranstvom nudil vsem tistim, ki se udeležijo te velike dobrodelne prireditve, prav imeniten užitek. Že samo to, da bo poleg drugih pevcev in pevke nastopila tudi naša mladenka Ana Beniger, ki je pevka po volji božji in ima vse pogoje za to, da se ji v bližnji bodočnosti kot dramatični sopranistki odpro vrata v veličastni hram ameriške opere, je vredno primeroma nizke vstopnine v znesku po 50 centov. Njo bo na klavir spremljala naša izvrstna glasbena učiteljica Jasna Bjankini, ki je že večkrat dokazala, da je mojstrinja v svoji stroki.

Prireditve je pred vrati. Okoli dva tisoč vstopnic je razdeljenih med naše še posebej požrtvovalne ljudi in društva, da jih razpečajo pred prireditvijo. Mnogo nabiralnih pol kroji na naselbini. Tisti, ki so obljubili sodelovati v nabiranju oglasov za v programno knjižico — ta bo o pravem času poslana v staro domovino, da vidijo tudi tamkaj, kdo vse se je brugal zanje v najhujši nesreči — so prav pridni na delu.

Več društvenih zastopnikov in zastopnic me je že vprašalo, kdaj se vrši prihodnja skupna seja krajevnega pomožnega odbora in društvenega zastopništva. Tem odgovarjam, da jo misli odborov tajnik sklicati prejko, kar bo pa še posebej naznanil v naših listih skupno in po pošti posamič.

Zgoraj sem omenil, kako lep uspeh imajo požrtvovalni nabiratelji in nabirateljice v Pueblu. Posnemajmo ta prekrasni zgled slovenske dobroščnosti ter glejmo na to, da bo tudi naše prizadevanje za skupno prireditve dne 24. maja prav tako uspešno! In če se ne motim, bomo tudi lahko ponosni na svoj uspeh. Kajti kakor vse kaže, bo prostrana dvorana napolnjena do zadnjega kotička. — Za odbor:

Zvonko A. Novak

Central City, Pa. — Na zadnji seji društva Veseli Sloveni, št. 198 ABZ, je bilo sklenjeno, da se potom glasila pozove vse člane in članice, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v navadnih prostorih v nedeljo 10. maja, in se bo pričela ob drugi uri popoldne. Sklep zadnje seje določa, da bomo imeli do preklica posebno mesečno naklado 25 centov, katero mora plačati vsak član in članica. Z nabrano vsoto bomo kupili en vojni varčevalni bond Zedinjenih držav. Treba je, da tudi mi nekaj prispevamo k stroškom, ki jih zahteva obramba domovine. Saj denar, ki ga investiramo v vojne bonde, samo posodimo naši vladi, in ga bomo dobili povrnjenega z obrestmi. Torej, z drugimi besedami, ako kupimo vojni bond, hranimo denar za naše društvo, poleg tega pa se izkažemo, da smo dobri državljani, ki smo prepričani, da Amerika mora zmagati v tej vojni.

Torej, člani in članice, pridite na sejo 10. maja vsi, katerim je le mogoče. Tisti, ki živite oddaljeni od društva in pošiljate svoje asesmente po pošti, pa ne pozabite dodati gori omenjene posebne naklade. Bratski pozdravi! — Za društvo št. 198 ABZ:

Vincent Maljevac, tajnik.

Vsi, ki bivamo pod zvezdnato zastavo, moramo biti pripravljeno priti na njeno zmago vsako žrtve, katera je pričakovana od nas. Le njena zmaga more zagotoviti srečno bodočnost nam in ostalemu svetu.

Andro Špolar:

Moji spomini in vtisi iz Jugoslavije

Čez čas pa mi je uspelo razbrati iz njenih besed, da jim je nekako huda roka ponoči mlada drevesa požagala. To je vendar nekaj neznašljivega. Z dnevi jim je nekdo ukradel seno, da nes pa spet ta lopovščina! Tako verne se delajo in toliko svetih podob je v hiši, pa se vseeno dogaja kaj takega! Mati nekaj zamomlja sama pri sebi, nakar povsem razločno zavzdihne: "E ga bo že Bog kaznoval na onem svetu."

"Če bi jaz zvedel, kdo je to naredil, bi gledal na to, da ga zadene zaslužena kazen na tem svetu," pripomnim jaz.

Oče ni rekel nobene. Bil je menda bolj diplomatičen in preiskuen v vseh zadevah. Kot petdesetleten ravnatelj banke in posojilnice v Veliki Nedelji se je lahko spoznal z lopovi in nepoštenjaki vseh vrst. Trdno mora držati tisto banko, da mu ne zamrzne in da mu je kdo ne okrade. Mati še nadalje momlja nekaj sama zase. Ne meni ne njej pa ne gre v glavo, kako to, da si upa kdo kaj takega narediti.

Toda pustolovščine še ni konec. Sosedova domača hči mi je nekoč, ko sem bil pri njih v vasi, povedala, da je nekdo enemu njihovih konj narezal jeziki, vsled česar ni mogla uboga žival dolgo ozdraveti. "Za božjo voljo, kje pa je žandarmerija, da bi te lopove polovila in vtaknila v luknjo," sem dejal ves jezen in ogorčen.

"Žandarji imajo po goricah dosti posla," mi odgovori deklica. "Kajti tam krajevo falotje vino na vseh konceh in krajih." Toda jaz nisem pripisoval takšnim zlikovstvom posebne važnosti. Je že tako; povsod je nekaj poštenih ljudi, nekaj pa falotov, sem si mislil. Ali ko pa taki nepoštenjaki tudi meni niso priznali, sem izpremenil besedi "nekaj falotov" v večino.

Odpeljal sem se za božične praznike proti Gorenjski. Na Stajerskem je bilo dosti snega. Koliko ga mora biti šele na Jezerskem, sem si mislil. Do Kranja sem se peljal z vlakom, ki je imel radi velikih snežnih metežev precejšno zamudo. Ali do tja je šlo še vse dobro. Ko dospem v Kranj pred hotel "Staro pošta," sem slišal od več ljudi, ki so se mislili tudi peljati na Jezersko, da avtobus najbrž ne bo mogel peljati dlje ko do Predvdora, to je 10 km od Kranja, ker je preveč snega. Avtobus je bil baš takrat nabito poln in je komaj vleklo po tistem snegu, pa je obstal v Predvdoru. Kam pa sedaj v tistem debelem snegu? Po dolgem ugibanju in premišljevanju gre par potnikov v vas iskat konje in vsi ostali smo bili nestrpni, ker nismo vedeli, ali se vrnejo z ugodnim sporočilom, ali pa bomo morali vsi skupaj ostati čez božične praznike v Predvdoru. Po več kakor eni uri čakanja pridejo potniki z naznanilom, da so dobili pri kmetih tri pare konj, ki imajo priti čez kake pol ure pred gostilno, kjer smo mi čakali. Povedali so nam, da je bilo jako težko dobiti konje, ker se vsakdo nerad poda na tako slabo pot, in to še na božični večer, ko je vse najrajši doma. Le po obljubi dobrega plačila so se kmetje odločili za to, da nas peljejo. Mi smo pa rajši plačali dogovorjeno vsoto, kakor pa bi ostali v Predvdoru. Ob polštirih popoldne pridejo kmetje s sanmi in konji, nakar se mi spravimo na sani, na katerih smo bili drug drugemu v

napoto, toliko nas je bilo. Pokrili smo se z odejami, ki pa niso zadostovale. Kajti mraz je pritiskal, da smo kar drgetali od njega in komaj čakali, kdaj že pridemo vsaj malo na gorko. (Dalje prihodnjič)

NEMSKA STRAHOVLADA NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

most v Mostah pri Radovljici, ki so ga bile hitro po zasledbi napravile italijanske čete. Tudi most na državni cesti istotam je bil resno poškodovan.

Se isti dan je poslovalo v Begunjah izredno sodišče, ki ga je v vsej naglici postavil načelnik civilne uprave na Bledu. Izreklo je štiri smrtnne obsodbe. Drugi dan je bilo čitati vseposod javne lepake v slovenskem in nemškem jeziku z naslednjimi vsebino:

"BEKANNTMACHUNG"

Izredno sodišče, ki je bilo postavljeno za presojanje komunističnih nasilnosti na zasednem ozemlju, je dne 1. avgusta obsodilo na smrt štiri osebe. Imena obsojencev so naslednja: 32-letni strojar Ignacij Hren iz Kamnika, 20-letni frizerski pomočnik Leopold Dremelj iz Kamnika, 20-letni trgovski pomočnik Mirko Exler iz Kamne Gorice, in 27-letni kovaški pomočnik Alojzij Glavič iz Mengša.

Bili so obsojeni radi prepovedane nošnje orožja in radi sabotažnih dejanj.

Obsodba je bila brez odloga izvršena.

Bled, 2. avgusta, 1941 ...

Kutcher,

načelnik civilne uprave.

Pred usmrtnitvijo so vsem štirim dovolili duhovnika. Ustrelili so jih v vojaških barakah v kraju Podgora, ob cesti Begunje — Tržič. Mrtvece so odpeljali v Gradec in jih sežgali v krematoriju.

Iz Radovljice in njene okolice so se ubežniki po največ zatekli v Jelovico. Dne 29. avgusta je pribežal tja neki Rakuša, komaj kakih 17 ali 18 let star. Bil je delavec pri predoru v Globokem pri Radovljici in je bil zvedel, da ga misli Gestapo aretirati. Ni hotel čakati, ampak je zbežal v Jelovico. Tam je pregovoril ubežnike, da so takoj naslednji dan napadli skladišče živil v bližini omenjenega predora in ga izropali. Posledice tega dejanja so razvidne iz naslednje

"BEKANNTMACHUNG"

Oboježena komunistična banda, ki se je bila potikala po gozdovih kranjskega okraja, je zašla pred puške policijskih organov.

Na poziv, naj takoj odloži orožje, se je uprla. Policija je odpor takoj zadušila in komunistično bando uničila.

Pri tem je bilo osem ubitih. Tako bo nadalje kaznovan vsak odpor.

Prav taka kazen ima zadeti vsakogar, ki bi dalj potuho upornikom, zlasti če bi jim kdo nudil prenočišče, hrano ali obleko, jim prinašala poročila in podobno. Isto velja za take, ki bi vedeli za načrte upornikov, pa ne bi obvestili o tem policijskih postaj.

Bled, 5. avgusta, 1941 ...

Kutcher,

načelnik civilne uprave.

Dne 6. avgusta so ubežniki poskušali porušiti elektrarno v Vintgarju. Eksplozija se je pa ponesrečila in je bilo na elektrarni razbitih le nekaj šip.

Isti dan je spet poslovalo izredno sodišče v Begunjah. Zopet so bili štirje obsojeni na smrt. Javni lepaki so razglašali stvar že isti dan.

"BEKANNTMACHUNG"

Izredno sodišče, ki je bilo postavljeno od civilne uprave za Koroško in Kranjsko, je dne 6. avgusta obsodilo na smrt štiri osebe. Obsojeni so bili radi

(Dalje na 8. strani)

Priziv sestre Johanne pus, članice društva št. Pittsburghu, Pennsylvaniji je bila odklonjena zahteva (za odškodnino za operacijo cese vein), katero je pred dne 19. avgusta 1941. Pr. ta trdi, da je upravičena. Glavni urad poroča, da zahteva odklonjena vsled ker odškodnina ni pred za tako operacijo v naših lih in pa tudi zato ne. bila ista izvršena v bol. Po pregledu vseh pred podatkov, je gl. porotni videl, da za take operac poročana zgoraj, ne plače Zveza odškodnine, in da nica ni upravičena do ista zivnica pa se lahko obrne hodnjo sejo glavnega, od prošnjo, da se ji nakazuje škodnine na podlagi po 12 v točki 307, katere ta si: "V izrednih slučajih in nevarnih operacij, ki n vedene v teh pravilih, a operacije po mnenju vr zdravnika preprečile sm na ali dolgoletno izpla bolniške podpore, in so t racije stale nad \$700. glavni odbor, sporazum hovnim zdravnikom, nakazati primerno odsk ki pa ne sme presegat \$50.00." Iz prej navede je vidno, da ako odškod operacijo ni predvidena vilih, nima pravice isto liti gl. porotni odbor, isto lahko dovoli, ako od določbam prej naveden le glavni odbor.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

War Against Inflation

While our fighting men are being sent to battle against axis enemies in the front lines and other young men are training in camps all over the country prior to joining their comrades, the people on the Home Front are beginning a battle against the most dreaded of economic diseases—inflation.

The President of the United States has already gathered governmental agencies together in a gigantic effort to beat this monster economically by enacting various anti-inflation laws. Before this editorial goes to press, the President will have addressed the nation advising the citizens of this country as to what they can do to prevent such a situation.

Inflation comes with rising prices and scarcity of economic goods. Where once you could, for instance, buy a suit of clothing for \$22.50, inflation would hike the price to double or triple that amount. It is the old economic law of supply and demand.

With our Nation engaged almost wholly in producing war materials, salaries of war workers have sky-rocketed to new highs. They have plenty of money to buy anything they need plus as many luxuries they could not previously afford.

On the other hand, these added luxuries are not being manufactured anymore. Like numberless other items, some once termed as luxuries, are now considered a necessity. They have faced the ax in favor of production for war needs.

With priorities closing up these other manufacturing plants, the supply of luxuries has dwindled to a low point. Only already manufactured goods are for sale. No new goods are being manufactured to replace them. Because the demand increases and the supply decreases, prices go sky-rocketing. Because people have the money, they will pay more for these goods. It will take more money to buy them—and this is where inflation takes firm root. If allowed to go unheeded, inflation could make your dollar worth so little that a bushel basket full of bills would not be enough to buy you a steak for supper. A virtual panic could result.

How can inflation be beaten? By decreasing the demand of luxuries; by doing without many things even if you have the money to buy them; by not stocking up on supplies of sugar and other important commodities; by refusing to hoard supplies of various commodities;—in plain words by just sacrificing and putting your surplus money into government investments. Don't worry about it not coming handy in the future. Your safest investment today is in your government's War Bonds, and your Fraternal insurance policy!

Should inflation hit us square in the face, your money would be worthless. By cooperating with the government in sacrificing and helping to combat this financial plague you will have plenty and your dollar will be worth more when the war is over.

Our government already has adopted drastic steps with which to combat inflation. Price ceilings have been established, and various rationing programs have been inaugurated.

Instead of trying to buy things which will be difficult to get—things which are even now difficult to buy—rather invest your money in War Bonds and Stamps. This is a big step forward in winning our war on the home front against inflation.

The eighth National Tenpin Tournament is over and proved to be an excellent example of fraternal promotion. Lodge 44 and Barberton proved fine and worthy hosts, and the participants proved to be excellent in giving cooperation and spirit to make this event a success. Standing in the midst of all the excitement and friendly fraternal spirit, one could not help but foresee what a brilliant success our 1942 campaign for new juvenile members would be if a like spirit was exhibited in enrolling new members into our American Fraternal Union. Now that the tournament is over, it is hoped that the spirit and color which prevailed during those three days at Barberton will reflect in our Juvenile Campaign drive and sweep it toward a successful conclusion.

Remember, you can invest your surplus money in a good sound insurance policy for your child and help beat down inflation. This is not silly prattle. It is good, sound, fraternal fact!

JPO No. 8, SS, Sates Important Meet

Chicago, Ill. — Officers and representatives of JPO, SS, No. 8, Chicago, Ill., are asked to please take notice that an executive committee meeting will take place Sunday, May 3, at 3:30 a. m., at the home of Bro. Anton Krapenc, 1636 West 21st place. All officers and members of the publicity committee are asked to attend. It is important that everyone is on time so the meeting can be ended before noon.

Next day, Monday, May 4, at 7:30 p. m., a meeting of all of-

ficers, members of the publicity committee, and all representatives of lodges and clubs will be held at the SNPJ Hall, 2659 So. Lawndale avenue. Everyone is expected to report on the sales of tickets and advertisements at this session.

Everyone is urged to be on time so the meeting can convene promptly at 7:30 p. m., as a heavy slate of important business awaits us. For JPO No. 8, SS:

John Gottlieb, secretary.

Congrats In Order — It's Sergeant Drenik Now

Tony Drenik

Pine Camp, N. Y. — April 23rd is a "red-letter" day in the life of our soldier-columnist and excellent member of Lodge 71, AFU — none other than Sergeant Anthony Drenik of Pine Camp, N. Y.

Yep, it's Sergeant Drenik now, and his latest promotion in the service of Uncle Sam's Armed Forces came on April 23rd. He was advanced to this new position from a Corporal's ranking.

"April 23rd may be just another day in the lives of most people," he said in a letter, "but not for me. Something has always happened to me on that date. April 23, 1935, I left Europe for America — leaving my mother, my friends, in a good little town called 'Cerknica.' April 23, 1941, I left Cleveland to join the Armed Forces of Uncle Sam. And, April 23, 1942, I was advanced by promotion to the position of Sergeant!" Drenik was born in Lloydell, Pa., but lived in Europe many years during childhood.

Sergeant Drenik has certainly enjoyed a colorful and happy life — both in civilian life and now in the Army. Though coming to America in 1935, his command of American language and writing is very good. He promises to send in an article very soon. And we aren't kidding when we say to you, Sergeant Drenik, that our many Slovene and English readers are itching for your next one.

Meanwhile Sergeant Drenik has been reading the Nova Doba regularly. The story about the tournament in Barberton caught his fancy, and he "certainly wished he were with us" but he just couldn't make it. He says: "Well, maybe next year!"

Sergeant Drenik declares he's still "on this side of the fence." But a general hint of the morale of our men is indicated when he states many may be angry if they have to wait too long for action. He promises a European stamp when he gets there.

In closing a most enjoyable letter, Sgt. Drenik asks to have his personal greetings extended to all of his friends in Cleveland and down Euclid way. Regards to all the rest from him too!

That whistle called him to dinner just now — but he'll be back with a nice long article soon! Congratulations on your promotion from all your friends here in Cleveland and Euclid and I'm sure we can add, from all your AFU friends in the United States! — S. P.

Junior Red Cross Members Make Recreation Equipment

Washington. — Sets of games for the use of soldiers and sailors in Red Cross clubs located in the British Isles, Northern Ireland and Australia are being constructed by members of the American Junior Red Cross. A tentative quota of 2,500 games has been set for the present.

Remember Pearl Harbor! Buy U. S. Defense Savings Bonds!

A MESSAGE FROM THE SECRETARY OF THE TREASURY

THE SECRETARY OF THE TREASURY
WASHINGTON

May 1, 1942

TO THE CITIZENS OF AMERICA:

This month a new campaign for the sale of War Bonds and Savings Stamps is under way throughout the Nation. It is the War Bond Quota Campaign.

It is urgently necessary that you double the rate at which you are now buying War Bonds and Stamps. This will mean the sale direct to individual Americans of War Bonds and Stamps to the amount of not less than one billion dollars every month.

One billion dollars a month is the National quota. It is equal to one-tenth the combined incomes of all Americans.

This money is needed to buy the tools of war for our fighting forces. It will not pay for all of them. Our war expenditures now are at the rate of about FOUR BILLION a month, and they are growing daily. But a billion dollars a month direct from the people will make all-out production possible. Without it we cannot do our best; without it we cannot put forth our full effort.

It is desperately needed for another reason. We can't fight a war and at the same time live and spend as usual. There are not enough goods to go around — the things we buy with money. If we go on spending at the 1941 scale, we'll be robbing the fighting man to add to our own comfort or pleasure. We'll be driving up the cost of living for all of us. We'll be imposing dire hardships on our neighbors.

What is asked of you is ten per cent of your earnings — a tithe for liberty. It is not a tax; it is not even a contribution; it is a loan of interest, for your use and protection later.

Your Government asks you to cut down your expenditures, TO SAVE — your boys on the firing line and in the training camps, through your Government, ask you to save so that they may have what they need to win WAR for you — America asks you to save; TO SAVE TO WIN THE WAR; to buy War Bonds and Stamps up to not less than ten per cent of your income.

Is Liberty worth it? Is Democracy worth it? Is America worth it? I think I know your answer.

Sincerely,

Samuel H. McLaughlin

The above letter was sent to this newspaper by Secretary Morgenthau in Washington. We publish it in the interest of the War Bond Quota Campaign and earnestly recommend that all our readers do their share in the tremendous job ahead of financing the War effort.

Lodge No. 2 Honors Pioneers May 10

Arrange Impressive Ritual

Ely, Minn. — In completing arrangements to honor the 40-year pioneers, members of Lodge No. 2, AFU, of Ely, Minn., at their last meeting extended a personal invitation to all members to attend the next meeting, Sunday, May 10, which is the day set aside for this occasion. Members gave the executive committee full power to make the best possible arrangements.

The lodge preparations committee came to the conclusion that it would hardly be possible to go from house to house inviting members to attend this meeting. It could be that some of our members may be working at the time of the personal visit, and the call at the home would be for naught. All of our members get the Nova Doba. That is why our best solution is to extend a personal invitation to our members through the columns of Nova Doba. In this manner, no one could say that he or she wasn't invited. Therefore, this is an official invitation: Please attend the next meeting which will be held in the Yugoslav National Home, Sunday, May 10th at 7:00 p. m. This invitation is for all our members.

Biggest part of our program is to honor our pioneers—that is those who have been members of our society for 40 years or more. They will be awarded gold honorary emblems at this meeting. These honored members will be personally invited to attend. All other members are invited through the Nova Doba.

Those pioneers who will receive awards at the May 10th meeting are: Nikolaj Arko, Matt Ballas Sr., Frank Benko Sr., Frank Champa, Frank Kozar, Peter Kerze Sr., Martin Jakopek, Frank Pechek Sr., Frank Terlep, John Zobetz Sr., and Anton Golobich. These honorary emblems will be presented by our supreme treasurer, Bro. Louis Champa Sr., who is also a member of our Lodge.

Following the meeting and program, a short entertainment

will be prepared for all members. Because our treasury isn't very large, it was decided at the last meeting that members who stay for the party pay a 25-cent fee to help pay the expenses of the affair. I don't think that the 25-cent charge will break anyone, nor prevent them from attending the party. Keep in mind that refreshments will be served at this affair.

Included on the program will be some excellent and popular Slovene songs as interpreted by the Shepel sisters and brother, who are well known for their singing, and who during the winter months, sang over the Sunday Yugoslav Radio Hour from Stations WMFG, Hibbing; and WHLB, Virginia. In addition, some member may be fortunate enough to have the lodge pay his assessment before the meeting is over. Therefore, brothers and sisters, do not forget to attend the next meeting, Sunday, May 10th. This is a more important meeting than our usual regular monthly sessions.

At this writing I would also like to remind members of our campaign for new Juvenile members. Parents who have not yet enrolled their sons or daughters in our lodge and Union, are invited to do so immediately. The campaign is on now, and remember to work so that our lodge also will show some good results in the campaign. Up to now, our lodge was never last in showing results in campaigns, so let us see that we continue our good record in the future.

In the near future, I shall give a report showing those of our young men and members of our Lodge who have been called to duty with Uncle Sam's armed forces. This report will include those who will be called in the near future, and who have most recently been inducted. For today, we'll let this be enough. Fraternal regards. For Lodge No. 2, AFU:

Louis Perushek, secretary

IDLE CHATTER

High Honors Paid to 40-Year Vet

By Mary Balint, Secretary Lodge 162, AFU.

Enumclaw, Wash. — I'm sure the large number of members of 162, who were assembled at the Krain Ballroom on the 20th of April, will long remember the solemnity of the evening when 40 year honors were conferred on Bro. Jerry Krashovetz.

Following the roll call of officers and the reading of minutes, Bro. Jerry was escorted to his place of honor at the head of the table. A chair elaborately decorated with apple blossoms and bright ribbons was waiting to receive the honor guest. An American flag was displayed on each side of the chair.

As the chairman rapped for order a hush fell over the crowd and the history-making ceremonies were under way. The text of the address by President Frank Richtar and which had been arranged by the AFU Supreme President was as follows:

My dear brother:

Our good American Fraternal Union truly appreciates your being its faithful member for more than 40 years, during which time you have loyally participated in our fraternal work.

You have proven to be one of those solid and unfailing pillars of our charitable efforts, who have long supported our fraternal institution as good, dependable lodge members, always ready to help and defend your organization.

As a visible testimonial and token of the recognition, respect and esteem we shall always hold for you, for the many years of your loyal membership and work, a special Veteran's Emblem has been devised, which may be worn only by those who have been members of our Union 40 years or more.

To me has been assigned the pleasant duty of presenting to you veteran member this beautiful, handsomely mounted Veteran's Emblem of the American Fraternal Union. With it go our warmest wishes for many more years of health, happiness and prosperity in the knowledge that the work you have done is really appreciated by your American Fraternal Union. You richly merit this Emblem and we are proud of you. It gives me great pleasure to present it to you on behalf of the Union. We know that your loyalty will assure it being one of your most prized possessions. May you proudly wear it for many years and let its presence on your coat lapel fill our hearts with true fraternal love for our fellow men, with purity of thought, and with fidelity to our great Country, the three virtues symbolized by the Red, White and Blue. Let it always remind you of the cause and ideals for which you worked, and for which the Union you helped to build and preserve stands. Continue being a good and loyal member in the future, so that you will be an example and inspiration to all the members of our Union. They will then look upon you with respect and endeavor to carry on the valuable work you have.

I salute you in the name of all the members of our Union!

Following this address the Veteran's emblems was pinned on the lapel of the honorary member. Further congratulatory addresses were made by lodge Treasurer Mrs. Mary Mehlich, Rec. Sec'y Mrs. Josephine Richtar and your scribe.

It was a very touching scene as the members gathered around and extended warm handclaps. As the honored guest rose to address the members, the deep emotions he was experiencing was evidenced by his trembling voice and the occasional tear that would sneak down his cheek.

"When the AFU was just a baby," Bro. Jerry said, "I was a member of a Croatian fraternal organization. There were several other Slovenes among the membership, so on my suggestion we agreed to organize a Slovenian lodge. My good friend and I debated whether we should affiliate with KSKJ, or the AFU, in those days known as JSKJ. My argument won out so thus was born St. Joseph's lodge No. 21, AFU in Denver, Colo." "I guess I always was quite a fraternalist at heart," Bro. Krashovetz further stated, "For when a movement to organize lodge 162 was started I was in the thick of it and so became a co-organizer of the lodge which is tonight conferring these honors on me."

Working for our AFU has been a source of great pleasure to me down through the years. I'm very happy that I'm still here to receive this beautiful emblem and I hope our sons and daughters will continue to carry on the work we elders laid out for them. I thank you all, from the bottom of my heart for this tribute."

Brother Krashovetz was presented with a beautiful basket of flowers and a large beautifully inscribed cake. The cake was a gift from the three lady officers, namely, Mrs. Mehlich, Mrs. Richtar and yours truly.

All members received corsages forget-me-nots and lilacs which were made by Mrs. Mehlich. After the meeting the celebration was carried way into the night. Thanks to all the members for turning out in such a large number. Thanks to the committee for lunch and other arrangements. Also thanks to Mrs. Matilda Petchnick for decorating the chair and to Mrs. Mary Potocnik for the refreshments.

Other important decisions were made as the meeting progressed. One was to buy a \$25 Bond. Another was to create a special fund to be used exclusively for the Slovene boys in service of our Uncle Sam. To start the fund a hat was passed which netted a tidy sum.

On the sick list we have Edward Siskar and Josephine Podpecan. Lodge 162 extends wishes for speedy recovery.

(Continued on page 6)

Meeting of Ohio Federation of AFU Lodges

Barborton, O. — Meeting of the Ohio Federation of AFU lodges was opened officially by President Joseph Ujic at 12:10 p. m., in the Domovina Hall in Barborton, O., Sunday, April 19. Because of the busy situation surrounding the 8th Annual tenpin tournament, reading of roll call was waived. Likewise, the reading of minutes and immediate business. Commentaries were given by Bro. Anton Baraga, Bro. Anton Bokal, and Bro. Anton Rudman of Lodge 71, AFU, Cleveland, O., and by Bro. John Tanko, secretary of Lodge

132, Euclid, O. Bro. Tanko urged more activity in the present campaign for new Juvenile members.

Members voted to hold the next meeting in Lorain, O., on a date to be arranged by the acting secretary. The meeting adjourned at 12:35 p. m.

Stanley Pechaver, Acting Secretary.

40th anniversary of Lodge 29, Imperial, Pa., will be celebrated with a dance Saturday, May 16.

40th Anniversary of Lodge 30, AFU, Chisholm, Minn., will be commemorated with a banquet Sunday, May 24th.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898

HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogel 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, Colo.;
2nd Vice-Pres't: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres't: Anton Krapenc 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres't: Joseph Sneler 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minn.;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.;
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec. 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogel 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.;
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

HIGH HONORS PAID TO 40-YEAR VET

(Continued from page 5)

Word has been passed on to your scribe that Mary Chacata, sister of our athletic director, is salutatorian of the '42 graduating class. Congratulations, Mary!

Good-looking Frank Potocnik, a former vice-president of 162, and who is now employed at a defense project in Bremerton, spent the week-end at his home. Enjoyed the visit we had Frank, and if you ever make that trip to Yugoslavia, all I can say is—U-m-m! We'll never get you back in one piece!

Bro. Rudolph Kuhar took quite a loss very recently. A tree blown over the power line in a wind storm electrocuted four of his prize cows and a horse.

A farewell party given for Cousin Mary and daughter Floydene Marie at the home of Mrs. Potocnik provided more merriment than we've had in a long while. Maybe sometime soon I'll give you scoop on it. But we'll just leave that three-cornered affair out of it.

On April 25, our President, Frank Richtar will celebrate his birthday. Many happy returns, Frank!

The National Fraternal Congress of America has designated the week of May 4th to 9th as National Fraternal Week. Mr. T. J. Ivers, Pres. of the Wash. State Congress, has been appointed Chairman of Fraternal Week in this state. Several celebrations are being planned and the cities selected are: Bellingham, Monday, May 4; Seattle, May 5; Tacoma, May 6; Yakima, May 7; Walla Walla, May 8 and Spokane, May 9.

A fine program has been arranged for the evening of May 5th, in the AOUW Hall, 1409 Ninth Ave. All fraternalists and their friends are invited and your attendance at this affair is urged.

When buying U. S. Defense Stamps why not keep in mind Postmistress Mary Potocnik of Cumberland. A member of lodge 162, I'm sure she'll appreciate very much every bit of patronage we give her. Her many favors to lodge 162 certainly warrant return favors on our part. So to Mrs. Potocnik we go when we're buying a share in our country. Let's go there often!

Yes, sir! And now let's all go out and enroll those two members into our Juvenile department.

To all the mothers across the country, we extend wishes for one of the nicest Mother's Day they've ever had. I hope every one of you that has given a son for the protection of our country will be rewarded on this day of days by a special message from your loved one.

And to you, my dear mother, happy, happy Mother's Day! 'Bye.

Jugoslav Airmen

A JUGOSLAV MECHANIC provides a free ferry service for the pilot of a sea plane, ready for its daily patrol stint in the Mediterranean. Units of the Yugoslav air force based in the Middle East are now cooperating with the R.A.F. in patrolling the vast reaches of the Mediterranean, on a constant look-out for Axis subs and supply ships, and for Axis troop movements in Greece and Crete. Pilots and gunners of the Yugoslav air force escaped with their planes from German invaders in the spring of 1941, while, weeks later, ground crews stole away by ship to join them in the Middle East. Today, like the guerrilla armies of Gen. Mihailovich in Serbia, the new Yugoslav air force is carrying the war to the enemy.

Roundup News

Roundup, Mont. — It's been quite some time since I have contributed an article to Nova Doba, and this time I have some bad news. It concerns our member, William Theodore Schmauch, who was killed April 4th when he was struck by 500 pounds of falling rock while working in a coal mine here. He lived only a few minutes after the accident. Deceased was born in Roundup, Montana, Oct. 14, 1912, and at the time of his death he was employed with the Republic Coal Mine Co., at Klein, Mont.

Burial rites for Bro. Schmauch were conducted under Catholic ritual and interment was in the new Miner Cemetery of U. M. W., Klein, Mont., April 7, 1942. Pall-bearers were: Stanley Cebull, Albin Cebull, John Cebull, John Miclich, Peo Piccolo, and Earl Schemmel. Lodge 88, AFU members, participated in burial rites, a large number turning out to pay last respects to their brother member. The Lodge also purchased floral offering for the deceased. Deceased was well known in this vicinity where he was well liked by all. That is why such a large attendance was present at the funeral.

Survivors who mourned the passing of their beloved were: his wife, Ruth Schmauch, William Nick Schmauch, nine-week old son; Mr. and Mrs. Nick Schmauch, parents; and Kathryn Schmauch, a sister. All named survivors thank Lodge 88 for their participation in burial rites and for all their fine fraternal respects and able assistance given in this time of need.

In the name of our lodge, we extend heartfelt sympathies to the survivors in their bereavement.

I noticed in Nova Doba that the campaign for new juvenile members is progressing satisfactorily. This is well worthwhile. Here in Roundup, it seems to me that there isn't much opportunity to enroll new juvenile members as I have already enrolled as many as I possibly could during past campaigns. However, I will continue to work, and perhaps there will be some results. During this past long and hard winter, I didn't feel very well, and therefore I wasn't quite fit to do any active agitating. I hope that now, during the spring and summer, everything will be better and perhaps I can also show something in this campaign.

I will also try to collect funds for Yugoslav Relief Committee that is doing such fine work in collecting donations which will be used to help our suffering countrymen in Slovenia as soon as the opportunity affords. It makes me happy to see so many of our people who have soft heartfelt sympathetic thoughts of our suffering neighbors in Yugoslavia, and who are responding with donations for their eventual relief.

During peace time, living conditions in Yugoslavia were meager and simple. This war has taken even this little bit away from them. Our people have been chased out and their homes and property have been possessed by our enemies. Though I came to this country from Europe when I was very young, I shall never forget how simply we lived at that time. What kind of living conditions prevail now! Every bit of help we can give to alleviate this condition when the opportunity comes, will be very much appreciated and welcomed.

Many young Slovene and Croatian men in this vicinity have joined the armed forces of the United States. Soon only old people and children will remain at home. That America will win the war as they have past wars

Juveniles to Get 44,795 Stamps

Ely, Minn. — By week's-end juvenile members of our AFU will have received through their lodge secretaries five War stamps apiece which will represent their dividends for the year 1942.

In a single transaction, Wednesday, April 22, the local post office disposed of more war stamps — previously known as Defense Savings Stamps—than the total of all previous sales.

Postmaster S. P. Schaefer handed over 44,795 War stamps of 10-cent denomination in exchange for \$4,479.50 from Bro. Anton Zbasnik, supreme secretary of our AFU. The stamps had been ordered by the post-office especially for the AFU for this occasion.

9,000 JUVENILES ENROLLED IN SOME 150 LODGES THROUGHOUT UNITED STATES. WILL EACH RECEIVE FIVE 10-CENT WAR STAMPS.

Lodge No. 190, Butte, Mont., will get the most — 3,500 in all — more than any other lodge.

Combined Ely lodges—seven in all — will get 5,000 stamps. —Ely Miner.

The Minute Man

Each year on April 19, New England people celebrate Patriot's Day. Pilgrimages are made to Concord, Mass., to view the statue of The Minute Man, the symbol adopted by the Treasury Department to illustrate United States War Savings Bonds and Stamps.

"The Minute Man," was erected at Concord Bridge on April 19, 1875, on the 100th anniversary of the Battle of Concord, when New England farmers, citizens and militia men with their flintlocks gathered on the banks of the Concord river and opposed the British in the war that led finally to the independence of the American colonies.

A hundred years after this historic battle the people of the United States invited famous sculptors to compete for the honor of placing a memorial upon this great shrine of the American Republic.

The honor was won by Daniel Chester French, a boy of Concord in his early twenties, who was hardly known outside his own village. He called his statue, "The Minute Man."

It shows a young man in a long waistcoat, wearing a tri-cornered hat, shirt sleeves rolled up, throat bare, carrying his musket in his right hand, his left resting on a plow behind him, ready to start over toward the bridge which the British were approaching.

President Grant and his cabinet were present at the unveiling, but Dan French was not there. He had gone to Florence, Italy, to continue his studies.

Nearly fifty years later, Daniel Chester French was chosen to create the famous statue of Abraham Lincoln in the Lincoln Memorial, Washington, D. C.

is our foregone conclusion. It is our hope that the war is ended soon—and when that time comes we hope there will never be another war again. Best wishes to all members of American Fraternal Union. For Lodge 88, AFU:

Katherine Penica, secretary

League Comes to End

Musketeers Win

Omaha, Neb. — Lodge 11, AFU, bowling league wound up its initial active season, Sunday, April 19, ringing down the curtain in colorful style. Because all players were new to the game, no records were shattered, but there were thrills galore.

Topping of this brilliant season, the League held a meeting the following Wednesday where prizes were awarded. Musketeers won top place in the league with their record of 36 games won, and 24 lost. Snapping at their heels were the Cornhuskers, only three games behind with 33 won and 27 lost. The Skippers were in third place with 26 won and 24 lost; while the Ramblers held fourth position with 25 won and 35 lost.

From the League's office of facts and figures as compiled by Ann Weiss, secretary, we have a complete report of the standings, etc., as gained by teams and individual players throughout the season.

From the office of AFU's Athletic Commissioner, congratulatory plaudits to Lodge 11, its league and its fine bowlers are in order. You have done remarkably well!

Here are the records:

Teams	Games Won	Lost
Musketeers	36	24
Cornhuskers	33	27
Skippers	26	34
Ramblers	25	35

High Single Game—Individual

Victor, Mary	209
Matulevich, P.	185

High 3 Game Series—Individual

Victor, Mary	498
Weiss, Ann	447
Weiss, Ernie	445

Team High Single Game

Ramblers	501
Skippers	479

Team High 3 Game Series

Skippers	1298
Cornhuskers	1285

Individual Averages

MEN		
	Games	Ave.
Virant, Floyd	60	123.7
Weiss, Ernie	51	119
Matulevich, Phil.	57	116.4
Broderick, Chas.	57	113.6
Sutej, John	57	112.3
Sutej, Jim	54	96.6
Cernelle, John	15	113.6
Jershin, Frank	15	139.9
Weiss, Joseph	3	157.3
WOMEN		
	Games	Ave.
Victor, Mary	60	146
Weiss, Ann	60	124.2
Raschke, Millie	54	112.2
Kocsis, Mary	60	106
Urek, Frances	60	104.8
Urek, Josephine	30	90.4
Matulevich, Ann	18	101
Belski, Louise	3	70
Dragan, Frances	3	139.6

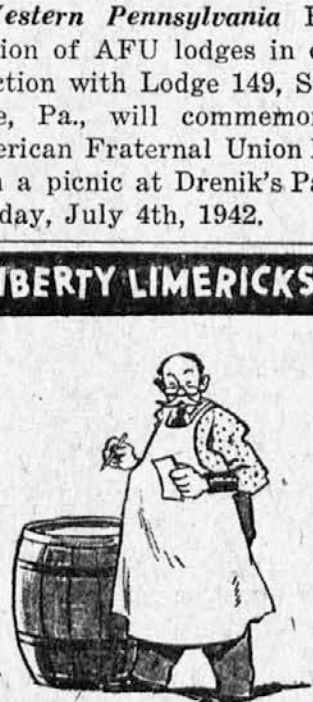
James L. Sutej, Ath. Sup'r

Ann Weiss, Sec'y

Lodge 11, AFU.

Western Pennsylvania Federation of AFU lodges in conjunction with Lodge 149, Strabane, Pa., will commemorate American Fraternal Union Day with a picnic at Drenik's Park, Sunday, July 4th, 1942.

LIBERTY LIMERICKS

A storekeeper named Mr. Shedd,
Said—"Bombers and ships will be sped,
If we can arrange,
When people get change,
To sell them Defense Stamps instead!"

You can't buy freedom!
But your dollars do provide
The tanks, the guns, the
planes to crush the Axis!
Buy a U. S. Defense Bond
or Stamp regularly!

Bowling Party Successful Export News

Export, Pa. — Another happy and successful event was marked by Lodge 138, AFU., on April 12, when a large crowd turned out for the swell bowling party. I'm sure everyone left here feeling very happy. With those delicious hot dogs and that beer to quench your thirst, who could ask for more? Everyone joins in to say: "Thanks for a swell evening."

April 19th found the Export 138 bowlers back at the Claridge alleys. Games were played between men's and women's teams with Violet Skerly, Bill Skerly, Henry Skerly, and Frank Kuznik Jr. coming through with the highest scores. Looks like the men beat the women though.

Another member left us to join the ranks of Uncle Sam. He is none other than John Yanko who is well known among the other lodge members. All of you who know him write to him as letters do play a big part in building up the morale of our soldiers. His address is: Pvt. John Yanko, Troop B, 1st Tng Sqn.-C.R.T.C. 4th Platoon, Fort Riley, Kansas. For now—so long, and remember our picnic on July 4th!

Rose J. Kuznik,
Lodge 138, AFU.

To Give Honorary Emblems Carbon Miner Lodge Will Meet May 10

Helper, Utah. — Members of Carbon Miner Lodge 168, AFU, of Helper, Utah are invited and urged to attend the next meeting which will take place in regular quarters Sunday, May 10 at 2 p. m.

At this meeting a highly important event will be the presentation of gold emblems to those of our members who have been members of our society for 40 years or more. Our lodge president will make the presentation, and you are all urged to be present to help us honor our pioneers. The veteran members who will receive these awards will be personally invited to this meeting.

Further, we must also discuss the possibility of sending a representative from our lodge to the meeting of the Colorado Federation of AFU lodges which meets May 24 in Canon City, Colo. Our lodge is a member of the Federation and the secretary of the Federation invites us to have our representatives present. If we do not send a representative, it would be well for us to submit some worthwhile report.

Therefore, you are asked to attend our meeting on May 10. Try hard to be present. After the meeting we will have a little party as it was decided at the last meeting. Fraternal regards. For Lodge 168, AFU.

John Yakovich, secretary.

Clean-Up Week

30th annual Clean-Up Week, April 27-May 2, launches its offensive against dirt, unsightliness, poor lighting and war waste.

Here's a day-to-day schedule to serve as a guide to individual participation: Monday, Clean-Up Day; Tuesday, Paint-Up Day; Wednesday, Fix-Up Day; Thursday, Light-Up Day; Friday, Child Health Day; Saturday, Plant-Up Day.

Monday morning throughout Greater Cleveland elementary and junior high schools, school children will be waiting the hour to go over the top at the start of the Clean-Up Week drive.

Wearing arm bands with crossed broom and rake insignia, the students will be deputized as Clean-Up Wardens. They have taken the following pledge: "I will do my best to help my country win the war. I will take good care of my things and myself. I will not be wasteful."

Call your favorite charity and ask them to pick-up the war salvage so that it can be made into guns, tanks, planes and other victory weapons. Or you can place it on your rubbish pile and the city trucks will collect it.

Let's Clean-Up for Victory!

Arrive in Tatters; Red Cross Gives Aid

Word has just been received that during the months of November and December, 1941, the American Red Cross supplied clothes, blankets, foodstuffs, and medicines to nearly 2,000 Greek refugees at Ain Said, a colony near Beirut. The refugees, mostly women, children and old people, had escaped to Turkey in small boats. Arriving in tatters, they were sent to Syria immediately. The Greeks were profoundly grateful of this aid from the American Red Cross.

Sunday, May 17th has been designated by President Franklin D. Roosevelt as "I Am An American" Day.

July 11, 18, and 25 are the dates selected for barn-dances to be sponsored by Betsy Ross, Lodge 186, AFU. The lodge will celebrate its 15th anniversary with a dance Nov. 28th, 1942.

Cash Awards to be Given for 1942 AFU Juvenile Campaign

OPENED JAN. 1st, 1942 — CLOSES DEC. 31st, 1942
Due to probable war restrictions, a Juvenile Convention will not be held this year. Instead, the Supreme Board mapped out a campaign for Juvenile members which officially started Jan. 1st, 1942, and will conclude Dec. 31st, 1942. CASH AWARDS WILL BE PAID TO ALL THOSE SOLICITING NEW JUVENILE MEMBERS:

Note: — Cash awards for new Juvenile members are the same as previously allowed. Only change made, effective only during the 1942 Juvenile Campaign is that the Supreme Board has allowed 50-cents additional for every new juvenile enrolled during this time. Under the present campaign schedule the prizes are as follows:

For those new juvenile members insured in
Plan JA, the award will be \$1.00;
Plan JB, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$500, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$1,000, the award will be \$3.50;
Plan JD for \$250, the award will be \$1.50;
Plan JD for \$500, the award will be \$2.50;
Plan JD for \$1,000, the award will be \$3.50.

GRAND AWARDS IN ADDITION WILL BE PRESENTED TO THE LODGES HAVING THE LARGEST ENROLLMENT OF NEW JUVENILE MEMBERS DURING THE ENTIRE YEAR 1942. First prize is \$100; Second, \$75.00; Third, \$50.00; Fourth, \$25.00; and Fifth, \$10.00.

All awards will be paid immediately upon conclusion of the campaign, Dec. 31st, 1942.

Here's your chance to earn extra money this year! Join the AFU Juvenile Campaign Drive today!

Fighting 71st Johnnies

Cleveland, O. — Another successful bowling tournament came to a close in the wee hours of the morning of April 28th when we were immensely happy to hit the bed and did not hit it!

Beside being so tired, we didn't mind it a bit because of the wonderful time we had in Barborton with all the people we met and talked with.

On Saturday afternoon when Tony Baraga arrived with his wife and Frank Koncilja to take us on to the tourney. Our "Johnny" girls included Mamie Kral, Frances Kapel, Florence Kral, Betty Plevnik and Y. T. really was a nice ride down. Last time we go we're going to get some kind for "Betty" (Mamie).

Barborton finally and our trip at the bowling alleys. We were greeted by Mr. Okolish, Opeka, Little Stan and the important business was rooms not with the idea that we would get much sleep but just a rest. A pretty Miss from town overheard our conversation and very nicely came up and said, "you can stay at our home." After asking her we found out it was Miss Rogel and thus she and us took in all six of the Rogel family for their hospitality.

After being taken to our room we felt we could indulge in a big meal and we certainly did. Back to the bowling alleys then to the dance where Malavasic's orchestra was playing. And there saw all the bowlers well represented. Grand entrance of Sophie, and Joe from Gowanda, and "Lady" with them. The two witty males (???) were two, Jim Stepanek and Yakovich who certainly got up with the women and dancing. Guess we'll visit the biggest little town again wearing red, white and blue. The Rossa girls came in later. Steve Miller having a wonderful time as we were because the next day was to report to Uncle Sam. The Cardinals leaving the army. Soon only the women will be operating the lodge. We'll organize a girls' team for baseball this summer. The entrance of the two sailors, namely "Razz" and Rudy Samso, a comfort to some of the "all". Arriving with them Ernie Mramor, Pete James and Johnnie Semich. They all had a good time, they claim, they couldn't get up to Sunday morn as they pulled out about 6 a.m. Also from Cleveland was Zella Gerbitz and many others that it would be too much more space. We can really say it was a big crowd.

After our few hours sleep Sunday morn, we missed the bowling alleys on time. We had to wait because of a slow start but met more people than we expected as if they needed help. Our girls finally started to bowl and never did we do as "lousy" as at this time. We want to say at this time also that our just started to bowl this winter so we are purely new. It was sportsmanship that led us to practice and participate in the game. Our breakfast, lunch and supper was with Frances Kapel at a very good restaurant late

AFU'ers Wed

East Helena, Mont. — News was received to the effect that Miss Jennie Louise Smith, daughter of Mr. and Mrs. Louis Smith of East Helena, Mont., was wed to John Predovich, a member of Lodge 105, AFU, Butte, Mont., who is employed with the Great Northern Railroad Co. Father of the bride is Louis Smith, active secretary of Lodge 43, at East Helena. The bride was a delegate to the second Juvenile Convention in 1937. John Predovich, the bridegroom, is the son of Mrs. Mary Predovich and the late Mark Predovich. His mother was honorary delegate to the 16th Convention in Waukegan, and also a delegate to the Athletic Conference in 1939. This indicates that members of both families are active workers for our AFU. A wedding party was held after the ceremony at Smith's Hall, East Helena, Mont., with 150 guests present. The newlyweds will make their home at 412 Jackson St., Butte, Mont. In behalf of the entire AFU, best wishes are extended the newlyweds.

"Every wasted penny adds to Hitler's bank book"

NEVER walk away from the refrigerator without closing the door. Leaving the door ajar wastes either ice, electricity, or gas—and does the food no good! Even if you'll need to open it again soon—shut the door!

Those pennies you'll save will bring your family and your country added security if invested in U. S. SAVINGS STAMPS AND BONDS!

afternoon and did we eat! Unfortunately we couldn't even spare anything for the banquet then. The prizes weren't presented then because a few of the bowlers were still bowling.

After the banquet there was dancing again. From the Boosters were the Tony Laurich's enjoying themselves and Ham celebrating because it was his birthday. Frances Perovsek with Joe Novak, Uncle Sam's man. "Bub" Kardell's of G. W. and a pleasure in seeing our former editor, Lou Kolar. Little Stan and his wife, Betty, and those Napredok "wolves" and St. John's boys by the bar. In all, by the time we left bowling was still continuing but we had had our good time and departing again was sorrow to our friends but then it was late. A so-long to Mr. Kums, Fran Rogel and her family and the so many others that it was rather sad, but then as usual all good times must come to an end and thus did ours from the 8th annual bowling tournament held in Barborton, Ohio.

Our monthly meeting will be held May 17th at 9 a. m. at the Slovene Home, Holmes Avenue. Members please attend.

Congratulations to member, Frank Koncilja on the celebration of his birthday last week end.

Now that the bowling season will soon be over what about concentrating on baseball, fellas and girls? We'll do our part so what about you other lodges getting together and planning on a team this year?

For one week this is enough dope but more for you next week. Until then this is yours truly, bidding you another nice and pleasant week-end.

Elsie M. Desmond,
Lodge 71, AFU.

Johns Snap Streak

Cleveland, O. — It was at the expense of the Napredok Cavaliers that the St. John Saints were enabled to end their seven game losing streak. The Saints took the Cavaliers for two games. Thus the two game win kept the Saints in fifth place, just one game behind the Ivies No. 2 crew and two games ahead of the Cavaliers, who are in sixth place.

The mainstay for the Saints' return to the win column was Jimmy Ruzic, who hit the maples for a 547 count. For the Cavaliers Frank Smrtnik's 503 total enabled them to gain their lone victory.

Boosters Drub Bums

The Collinwood Boosters continued to stay within striking distance of first place by handing the Napredok Bums a three game reverse. With twelve games remaining to be played the Boosters still have a possible chance of overcoming the first place Betsy Ross crew, who is in the lead with a six game margin. The Boosters belted the maples for a 2554 total in subduing the Bums.

Doing the biggest part of the white washing job for the Boosters were Tony Laurich with 562 and Joe Struna with 531. Frank Orazem with 479 was high for the Bums.

Ivies No. 1 Take Two

The Iliriska Vila No. 1 crew again proved to their kins the Iliriska Vila No. 2 team that they are superior by taking two games. Although the Ivies No. 1 team won two games they lose ground to the Boosters, who made a clean sweep of their series. The Ivies now trail the Boosters by three games.

The big noise makers for the Ivies No. 1 crew were, Mike Poklar with a 594 count and Tony Prime with a 555 count. Frank Benigar's 525 series prevented the Ivies No. 2 crew from being shut out.

Betsy Ross Continues to Win

The Betsy Ross Flagmakers continued their winning form by white-washing the cellar occupants, the St. John Johnnies. The triple victory brought the Flagmakers' winning streak to six straight games. The Betsy Ross crew must only win six more games to assure themselves of at least a tie for first place.

The Krall brothers were the mainstays of Betsy Ross' white-washing task, Mike led with a 525 series and Blackie followed with a 524 total.

Two Hundred Circle

The select two hundred circle was entered by the following: Tony Laurich, 210, 214; Mike Poklar, 213; Frank Benigar, 211; Tony Prime, 202 and Mike Krall, 200.

Leaves for Army

This week Laddie Debevec, star bowler of the Iliriska Vila No. 2 team, has been called to arms. Laddie has been the mainstay of the Ivies No. 2 crew and his departure from the line-up will be a big blow to them. On behalf of all AFU bowlers and myself I wish to extend to you, Laddie the best of luck in your new endeavor. I know that your absence will be missed by all of us.

AFU Standings, April 24, 1942

Team	W	L
1 Betsy Ross	63	30
2 Collinwood Boosters	57	36
3 Iliriska Vila No. 1	54	39
4 Iliriska Vila No. 2	43	47
5 St. John Saints	44	49
6 Napredok Cavaliers	42	51
7 Napredok Bums	36	54
8 St. John Johnnies	30	63
Team High 3 Games		
1 Betsy Ross	2634	
2 Collinwood Boosters	2590	
3 Iliriska Vila No. 2	2587	
Team High 1 Game		
1 St. John Johnnies	968	
2 Betsy Ross	963	
3 Collinwood Boosters	917	

May 24 is the Date Col. Federation of AFU Lodges to Meet

Bon Carbo, Colo. — Coming meeting of the Colorado Federation of AFU lodges will be held Sunday, May 24th at the Community Hall, Canon City, Colo. The meeting will begin promptly at 9 a. m. Representatives are requested to arrive on time so that the meeting can begin promptly as scheduled.

It was previously announced erroneously that the meeting would be held May 4. This was corrected in a later edition and for the sake of some representatives who did not see this correction, let this article further stress the correct date so that you will all know that this meeting will be definitely held May 24th.

The Federation President has called upon Lodge 168, AFU of Helper, Utah, to be present at this meeting if it is at all possible. I hope the lodge will be represented. Another lodge that I hope will be represented is No. 111, Leadville, Colo. This lodge is quite near Canon City where the meeting will take place. I hope that the lodge will send its representatives. Other lodges who are not yet members of the Federation are invited to join. Particularly Lodge 78 of Salida, Colo. The fee for enrolling with the Federation is \$3.00 which is paid by every lodge that is a part of the Colorado Federation.

Those secretaries who have not yet sent in names of their lodge representatives are requested to do so as soon as possible. Will be seeing you May 24 in Canon City: — For Colorado Federation of AFU Lodges—

John Lipek, secretary.

Inevitably Yours

A vicar had been beaten badly on the golf links by a parishioner thirty years his senior, and he was rather disgruntled. "Cheer up," his opponent said. "Remember you win at the finish. You'll probably be burying me some day."

"Even then," said the Vicar, "It will be your hole." — Fraternal Monitor.

Napredok Lodge 132, AFU of Euclid, O., will sponsor a picnic at Stusek's Farm June 21st.

There are no "rookie" dollars. Send yours to the front! Buy U. S. Defense Savings Bonds and Stamps!

Remember Pearl Harbor! Buy U. S. Defense Savings Bonds!

Individual High 3 Games

1 L. Debevec	636
2 S. Zagore	623
3 M. Poklar	621

Individual High 1 Game

1 J. Kince	284
2 L. Debevec	257
3 T. Prime	255

Individual Averages

1 Rozance	174
2 M. Poklar	174
3 Martich	169
4 Zagore	168
5 L. Debevec	167
6 Prime	165
7 Ruzic	164
8 L. Laurich	163
9 Kozar	163
10 F. Smrtnik	163

Schedule for Friday, May 1st

Alleys 1-2	Alleys 3-4	Alleys 5-6	Alleys 7-8
St. John Johnnies vs Iliriska Vila No. 1	St. John Johnnies vs Iliriska Vila No. 2	Napredok Cavaliers vs Collinwood Boosters	St. John Saints vs Napredok Bums
Joseph L. Kozar, Secretary	Cleveland AFU Bowling League.		

Tourney Shorts

Priorities have played a big part when time came to obtain medals for those teams, doubles, and singles who topped first place events. Ordered several weeks ago, the medals didn't arrive early this week. It will take several days to engrave them before they are shipped to the winners. So you boys from Claridge, Cleveland, and Barborton who topped medals, and you women who have pins coming, just be patient and you'll have them very soon. Your initials will also be engraved on same.

Our ad in last week's column regarding the forgotten bowling ball was answered Thursday by J. P. Morgan of Betsy Ross. J. P. was in such a hurry helping the Indianapolis people catch their train that he plumb forgot all about it. We saved him another trip to Barborton by bringing it back with us. Nothing new on the overcoat at this writing.

Priorities also played a part in obtaining appropriate souvenirs for the tourney. So Johnny Opeka and the committee went to work, had the local printer fix up some pretty ribbons. They were able to purchase some nice souvenir bowling pins, and with the help of an ordinary common pin, it made a nice souvenir. The Klancer sisters, Molly and Mary proved to be excellent salesladies and they really got rid of them nicely. After all, everyone wanted a souvenir. The printer had to work fast. You see, he was scheduled to go in the Army on Tuesday.

At least four of the Johnnies were tickled pink to be taken care of in accommodations by our good friend Mr. Strazishar. They were high in their praise of the excellent hospitality received from him. And remembering that they wanted to extend further appreciation through these columns, we'll extend another thank you to Bro. Strazishar from the boys! They thought you were perfect!

With the tournament already ten days and more passed, we have yet to hear one adverse comment. Everyone declared they had a wonderful time. One of the biggest reasons was that all activities were centered within two buildings and the passageways, to and fro, were very convenient.

Noticed several youngsters who were really pitching in. Forgot to inquire as to their names, but we refer to the fellow who was in the secretary's room, who always adjusted the "mike" for us. And the young lady who was with him was always ready to do her part.

From other columnists you'll hear more thrilling news of this affair. But now that it is over, we can go much further by actively participating in our Juvenile Campaign of 1942. Let's enroll our youngsters today so that in the future, when these big events are resumed, they too can enjoy themselves as we do today. Fraternalism is a big thing. Most of you saw that true at the tournament in Barborton. Let's continue it that way by increasing the ranks of our membership. Keep in mind, too that we have a contest on now, and perhaps your activity will enable your lodge to win that \$100 first prize, and also place a few additional dollars in your own pocket! — Little Stan.

P. S. We'd like to thank Bill Sitter and Enakopravnost for their printing our entry blanks without charge.

Colorado Federation of AFU lodges will meet Sunday, May 24th in Canon City, Colo.

Western Penna., Federation of AFU lodges will meet in Claridge, Pa., Sunday, May 3rd in the Slovene National Home.

BRIEFS

Annual dance sponsored by Lodge 148, AFU, of Finleyville, Pa., will be held Saturday, May 16 at the Slovene Home in Hackett, Pa.

Federation of AFU lodges of Minnesota will meet Sunday, May 31 in Eveleth, Minnesota. The meeting will take place in the city hall and will begin at 1 p. m.

All members of Slovene, Croatian, and Serbian lodges of Cleveland, Roslyn, and Ronald, Washington, will jointly sponsor a big dance Saturday, May 2, proceeds which will be for American Red Cross War Relief. The event will be held in the Masonic Hall at Roslyn, Wash.

The 23rd of April is a "Red-Letter Day" for Sergeant Anthony Drenik who has already completed one-year's service in Uncle Sam's armed forces. Born in America, he went to Europe when a young lad. He returned to America April 23, 1935. Six years later to the day, April 23, 1941, he volunteered for army service. April 23, 1942 he was promoted in rank from corporal to sergeant. He is stationed at Pine Camp, N. Y., and is a member of Lodge 71, AFU, of Cleveland, O.

An excellent report covering the awarding of a 40-year honorary emblem to Bro. Jerry Krashovetz is included in this issue, reported by Mrs. Mary Balint, secretary of Lodge 162, AFU, Emmett, Wash. Many lodges can follow the example of Lodge 162 in honoring their 40-year veterans.

Cleveland's Mayor Frank J. Lausche has designated the week of April 27-May 2 as "Clean-up Week."

William T. Schmauch a member of Lodge 88, AFU, was instantly killed while working in a coal mine in Klein, Mont. Deceased was 29 years old; was born in Roundup, Mont. Surviving are his wife, a nine week old son, his parents, and a sister.

"The Home Front"—a miniature weekly newspaper intended for boys in the armed forces was inaugurated by "The Cleveland Press," last week, as a public service to its readers and subscribers. The paper is most original, contains a summary of the news in concise, easy-reading style and is printed so that it can be clipped out and sent to the boys at various army camps throughout the United States. The paper was well-received, and undoubtedly will be greatly appreciated by the boys in the service.

Edward Dragosh, of Lodge 200, AFU, Ely, Minn., now a sailor with the Merchant Marine on the Great Lakes dropped in for a visit with friends in Cleveland Monday.

Combined Slovene Lodges will hold a dance Saturday, May 2 at the Slovene Workingmen's Home on Waterloo road, Cleveland, O. Proceeds will be for Jugoslav Relief, Slovene Section.

Slovene National Home in Gowanda, New York, is sponsoring a dance Saturday, May 2.

The 1942 Campaign for new Juvenile Members is under way. You are urged to remind members of your lodge at every monthly meeting to go out and work for some of the valuable prizes being offered by our Union. You are urged to see that some new juvenile members are enrolled in your lodge each month.

Pvt. Eddie Zalar Is Drill Instructor

Jefferson Barracks, Mo. — This army camp located just outside of St. Louis, Missouri, on the banks of the mighty Mississippi river is operated by the U. S. Army Air corps giving basic training to future war pilots.

Thousands of soldiers come and go. But one soldier who appears to be stationed there for the duration is none other than Private Edward J. Zalar who will be remembered as the accordion-playing delegate at the 1937 Juvenile Convention in Ely, Minn. Better known to many Clevelanders as Eddie Zay, talented young orchestra leader, Private Zalar enlisted in the air corps March 2nd and left Cleveland March 6. A member of Lodge 37, Eddie is stationed there as drill instructor.

In a letter to Little Stan Tuesday, Private Zalar wished his copy of Nova Doba would reach him every week. This will be done at once. Many of his friends, including, especially his juvenile convention pals, may want to write to him. Do so. His address is:

Private Edward J. Zalar
Hdq. Flt. 567 Tech. Sch. Sqd.
Jefferson Barracks, Missouri.

Happy landings, Eddie!

Meet May 10 to Buy War Bonds

Central City, Pa. — At the last meeting of Lodge 198, AFU, it was decided to place an announcement in Nova Doba, calling all members' attention to be present at the next meeting scheduled in regular quarters Sunday, May 10 at 2 p. m.

Decision by members at the last meeting was to levy a special lodge assessment of 25-cents which must be paid by every adult member. With this money, our lodge will purchase War Bonds. It is vital that we too give something to help defray the cost of defending our country. All money we invest in War Bonds is considered a loan to the government and we will get interest in addition to our original money in return. Then, too, if we buy War Bonds, we are saving money for our lodge. By doing this we also show that we are good citizens and that we are resolved that America must win the war.

Therefore members, please attend the next meeting May 10th. Those who live any distance from Central City send your assessment via the post office, and do not forget to enclose also your special assessment for War Bonds. Fraternal regards. — For Lodge 198, AFU:

Vincent Maljevic, secretary.

Visitor at Nova Doba office Tuesday was Frank Arhar, a member of Lodge 35, AFU, Lloydell, Pa. Bro. Arhar is now living in Cleveland, O.

IF YOU BUY U. S. DEFENSE BONDS:

You will be helping to defend America, to make it a stronghold of freedom and democracy.

You will be helping to protect your own future... saving for a rainy day.

You will be helping to keep our factories running and all men working.

You will be laying aside funds for college, for emergencies, for comfort and recreation in later years.

You will be helping to protect America from ruinous inflation, preventing hard times later on.

You will be making one of the most rock-solid investments in the world.

Janko N. Rogelj:

Preseljevanje Gorenjcev

J. N. ROGELJ

Prišla so zakasnela poročila iz domovine, ki nam pripovedujejo, kako izseljuje Hitler Gorenjce v Srbijo in druge kraje. To še ni vse. Čitali boste še druga poročila, ki bodo sledila.

To ni nič novega za človeka, ki je čital Hitlerjevo knjigo "Moj boj." Še bolj jasno pa je povedal v knjigi "Nemški abecednik," kjer so bile priobčene slike in zemljevidi, kako daleč v Slovenijo sega nemška zemlja. Knjiga je izšla v Berlinu leta 1938. Čital jo je vsak Nemec, tako tudi v Kočevju.

V knjigi "Moj boj" Hitler tolmači germanizacijo na ta način:

"V zadnjih sto letih je bilo res prav žalostno, ko je moral človek gledati, kako so se v teh krogih (preživelega meščanstva) čisto v najboljši veri igrali z besedo "germanizacija." Sam se spominjam, kako je v moji mladosti prav ta označba zavajala ljudi do neverjetno napačnih predstav. Celo v vsenemških krogih si lahko slišal, da bi se avstrijskemu nemštvu s pomočjo vlade pač mogla posrečiti germanizacija avstrijskih Slovanov, pri čemer niso niti pomislili, da se lahko germanizira le zemlja, nikoli pa ne ljudje. Kajti to, kar se je v splošnem razumelo pod to besedo, je bila le prisiljena in zunanja osvojitve nemškega jezika. Moje pa si komaj misliti večji nesmisel, kako na primer pričakovati, da bo iz Črne ali Kitajca postal German, ker se uči nemški jezik in je pripravljen v bodoče govoriti nemščino in morda glasovati za kako nemško politično stranko. Da je vsaka taka germanizacija prav za prav nekaj čisto nasprotnega, ni bilo našemu meščanstvu nikoli jasno. Če se hoče namreč danes z vsiljenjem nekega splošnega jezika premostiti in zbrisati očitne razlike med narodi, pomeni to začetek izroditve ter tako v našem primeru ni germanizacija, ampak uničenje germanske bitnosti. V zgodovini se le prečesto dogaja, da se osvajaletu sicer posreči s pritiskom vsiliti tlačenim svoj jezik, da pa po tisoč letih njegov jezik govori neki drug narod, to pomeni za zmagovalca prav za prav—poraz."

"Ker pa narodnost, oziroma rasa ni v jeziku, ampak v krvi, bi se o germanizaciji lahko govorilo šele tedaj, če bi se na kakršen koli način posrečilo podložnim spremeniti kri. To pa je nemogoče."

Da, tako je zapisal Hitler. On tudi verjame, da kri ni voda! Zato je bil prepričan, da Gorenjci ne bodo sprejeli niti nemškega jezika niti ne bodo spremenili slovensko kri v nemško kri. Preostajalo ni nič drugega, kakor da ostane pri svoji trditvi, da se lahko germanizira le zemlja.

Zato se je pričelo preseljevanje Gorenjcev. Šli so najprej izobraženci: duhovniki, učitelji, učiteljice, Sokoli, in narodni voditelji. Čital sem imena teh ljudi in med njimi so moji prijatelji in sošolci, ki smo pohajali skupaj v gimnazijo v Kranju. Dr. Ivo Štempihar advokat na Jesenicah je bil zavedno napreden Slovenec in član slovenskega Sokola na Jesenicah. V dijaških letih sva bila člana tajnega dijaškega društva, kjer smo se navduševali za južne in severne Slovence. To je bilo dijakom strogo prepovedano, kar tudi ni bilo brez posledic. Za sedanje čase je bil preneva-

ren za Hitlerja, zato je moral med prvimi zapustiti Gorenjsko. Prav tako je odšel z njim moj prijatelj in sosed v vasi, tovarnar lesnih izdelkov, Franc Remic. Tudi on je bil moj sošolec, dober in zaveden Slovenec.

Tako Hitler ponemčuje Gorenjsko. Tudi to se mu ne bo posrečilo, tudi to je nemogoče, Herr Hitler. Nemci so nam od devetega do petnajstega stoletja odvzeli tri petine nekdanjega našega narodnega ozemlja, toda ostali smo še vedno Slovenci, mali toda trdoživi narod, ki gre skozi črno in temno noč, toda čimbolj je temna noč, tembolj svetel bo dan za one, ki bodo preživel v črno noč.

Pričenjajoči svet vstajajoče zarje prave svobode in prostosti že sili v črno noč z vso svojo naravno močjo in zakonom. Moj prijatelj, po duhu velik Slovenec in Slovan pravi: Vse najboljše pride od vzhoda. Da že prihaja... Zora vstaja, dan se dela tam za škrobastim Grintavcem preko močnega Triglava, da prinese sedaj trpeči Gorenjski in vsej Sloveniji onkraj morja svetel in jasek dan, saj bide boj na nas tudi naša velika slovenska mati—Rusija, ki bo gotovo imela dobro besedo za našo Slovenijo pri mirovni konferenci.

Mi ameriški Slovenci in Slovenke pa zberimo močan sklad dolarjev, da bomo tem pregnanim slovenskim sinovom in hčeram pomagali, da se vrnejo na svoje opustošene domove ter jim damo tudi skorjico kruha na mizo, da ne bodo umirali od gladi in trpljenja, ko se zopet povrnejo v domovino.

Pozabiva besede: Ne dam, pa ne dam! Otrčeva se vseh predhodkov in vzrokov, pomislekov in izgovorov, ki samo zatajujejo najino pravo notranje življenje. Saj nisva tako slaba in hudobna, da ne bi pomagala svojim bratom in sestram onkraj morja.

Kri ni voda! Daj brat, daj, pomagaj sestra!

NEMŠKA STRAHOVLA-DA NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje s 3. str.)

udeležbe pri komunističnih shodih, kjer so se kovali načrti za teroristične nastope. Dalje radi pomoči pri nameravanem poškodovanju javnih naprav in napeljav. Tudi radi zločinov, naprjenih proti varnosti življenja in imetja prebivalstva. Končno radi prepovedane nošnje orožja.

Imena obsojencev so 20-letni slikar Milan Kolarič iz Perovega, 28-letni strojnik Stanislav Kališnik iz Perovega, 30-letni strojnik Kazimir Černe in Kamne Gorice, 31-letni zidar Janez Finžgar iz Javornika.

Usmrtitev je bila takoj izvršena.

Bled, 6. avgusta, 1941.

Kutcher, načelnik civilne uprave.

V prvih dneh avgusta je bilo nekaj ubežnikov, ki so se na Možakli nad Jesenicami. Ljudje so jim donasali hrano in seveda tudi razna poročila. Tako je zahajal na Možakli tudi Ivan Finžgar iz Javornika. Na taki poti so ga zasačili nemški policaji, ga ranili v vrat in ujele. Ranjenca so potem ustrelili.

Pelovico, Možaklijo in Pokljuko so Nemci pogosto preiskovali. Tako je odšlo nemško vojaštvo na Jelovico v noči od 7. na 8. avgusta. Bilo jih je okoli 3.000. S seboj so imeli tudi topove, ker so pričakovali velik spopad. Pregarjanje ubežnikov so raztegnili tudi na Možaklijo in Pokljuko. Na Pokljuki so Nemci ubili dva drvarja, ki sta bila pri delu v gozdovih že ves teden. Padel je pa v nekem spopadu tudi nemški policist. Mrtva drvarja sta potem ležala v mrtvašnici na Bledu, nemška oblast pa ni izdala o njuni smrti nobene objave. Glede nemškega

policista je pa izšel 9. avgusta naslednji proglas:

"BEKANNTMACHUNG"

Od komunistične morilske roke zadet je padel med izvrševanjem službene dolžnosti, član nemške varnostne policije. Za ta umor je bilo danes ustrelnih deset komunističnih rovarjev.

Tako bomo nadalje kaznovali vsak umor, ki bi se zgodil nad onimi, ki imajo skrbeti v zasedenem ozemlju za red in javno varnost.

Bled, 9. avgusta, 1941.

Kutcher, načelnik civilne uprave.

Glede teh desetih kaznjencev so znane naslednje podrobnosti: Vseh deset so vzeli izmed talcev v begunjskih zaporih. To se je zgodilo ponoči, ko je vse spalo. Siromaki so morali naravnost iz spalnice na morišče.

Zakaj ravno teh deset? Na to ne vemo odgovora. Uprava v Begunjah je dobila telefonično naročilo z Bleda, kaj ima narediti in kdo so tisti, ki imajo biti ustreljeni. To je vse.

Imena vseh desetih niso znana. Kolikor se je dela ugotoviti, je med njimi slikar Dačar iz Črničva pri Brezjah, neki Podlipnik iz Bohinja in neki duševni ne prav zdrav delavec iz Gorice, ki je bil svoječasno v Ameriki.

Streljali so jih v nekem kamnolomu ob poti v Drago. Še dolgo po dogodku je bilo videti tam sledove krvi. Ustrelili pa niso vseh naenkrat, ampak so morali nekateri pripravljati kole za svoje tovariše ter jih nanje privezovati, potem pa gledati, kako obsojenci umirajo. Nato so sami prihajali drug za drugim na vrsto...

Dne 7. avgusta je bil iz zasede na klanec pod novimi gospodarskimi poslopji na bano-vinski cesti Bled—Bohinj ustreljen Svetina Franc, igralnik mojster iz Mlinega. Dolžili so ga bili, da je Nemcem izdajal ubežnike.

Kolikor je znano, ni bilo radi tega umora nikakih posebnih posledic.

Dne 19. avgusta je spet poslovalo izredno sodišče in obsodilo na smrt 6 moških iz dravogorjskega okraja, ki so bili takoj ustreljeni v Begunjah. Ni pa znano, za kateri posebni zločin so morali plačati s smrtjo. Bili so izmed talcev. O tem je izšel razglas:

"BEKANNTMACHUNG"

Posebno sodišče, postavljeno po šefu civilne uprave za Koroško in Kranjsko, je 19. avgusta obsodilo na smrt šest moških. Njihova imena so bila: 29-letni pomožni delavec Franc Štern iz Župne vasi pri Sp. Dravogradu, 29-letni urar Henrik Sagnerik iz Župne vasi pri Sp. Dravogradu, 26-letni strojnik Jurij Messner iz Dobje vasi, 34-letni zidar Rafael Pavlin iz Homberka pri Prevaljih, 35-letni zidar Mihael Spacapan iz Polajna pri Prevaljih, 22-letni pomožni delavec Anton Jerič iz Homberka pri Prevaljih.

Obsojenci so bili radi pripravljanja sabotažnih dejanj, radi nošnje prepovedanega orožja in ker so razširjali komunistične letake.

Usmrtitev je bila nemudoma izvršena.

Kutcher, šef civil. uprave.

Dne 19. avgusta so ubili na Storžiču 34 letnega Nemca, ravnatelja "Volksbanke" v Kranju. Ime mu je bilo Walter Hecker. Sum je padel na nekega Milorada Stojiča, ki je bil med talci v Begunjah. Splošno mnenje je med ljudmi je, da Stojič ni mogel biti udeležen pri umoru, ker je bil v Begunjah v zaporu že najmanj dva dni pred umorom. Kljub temu je bil obsojen in so ga v Kranju javno obesili. Radi tega so ljudje prepričani, da se je Stojič sam javil in vzel nase krivdo, da bi na ta način rešil deset drugih talcev gotove

smrti. O Stojičevi obsodbi in smrti je izšel zopet razglas:

"BEKANNTMACHUNG"

Izredno sodišče, postavljeno od šefa civilne uprave za presojanje komunističnih nasilij, je obsodilo na smrt na večalih dne 19. avgusta Milorada Stojiča, nočnega čuvaja, stanujočega v Tržiču.

Obešenje se je danes izvršilo v Kranju javno. Stojič je bil član komunistične nasilne bande in je umoril nemškega državljana Walterja Heckerja.

Bled, 23. avgusta 1941...

Kutcher etc.

Dne 18. avgusta je bil na cesti med Trzinom in Črnučami iz zasede ustreljen 35letni čevljar-ski pomočnik Alojzij Majhenič.

Tri dni kasneje je bil ponoči z ročnimi granatami izvršen napad na Dobravi pri Kropi na cestarja Dežmana in neko Rotporko. Dolžili so ju bili, da sta ovajala ubežnike. Rotporka je bila le lažje ranjena in so jo odpeljali v bolnišnico na Golnik.

Dne 21. avgusta je bil ubit neki gostilničar v Dobu pri Domžalah.

Isti dan so ubežniki s stroj-nico napadli na cesti, ki vodi skozi gozd med Smlednikom in Vikrami avto, ki sta se v njem vozila baron Lazarini in njegova žena. Napadalcu so mislili, da se pelje policijski komisar dr. Skalka. Baronica je bila težko ranjena in je kmalu potem umrla, dočim je baron odnesel le lažje praske.

V osvetlo, za te čine je bilo ustreljenih 10 ljudi, in sicer 22. avgusta. Te desetorice pa niso vzeli v Begunjah, ampak so jih brž nabrali med prebivalstvom kamniškega okraja. Pravijo, da so jih jemali kar od dela na polju ali na skednjih. Tako so šli od dela naravnost v smrt. Pet so jih ustrelili pri Smledniku poleg ceste, kjer sta bila napadena baron in baronica. Drugih pet nekje v Dobli, kjer je bil umorjen omenjeni gostilničar.

Trupla so pustili viseti na kolih nekaj dni v svarilo drugim. Baron Lazarini se je na povratku z ženinoga pogreba peljal prav mimo visečih trupel peterih žrtev.

O tem je izšel naslednji razglas:

"BEKANNTMACHUNG"

V zadnjih dneh so komunistične strahovalne skupine ponovno nagromadile trpljenja in nesreče nad miroljubno prebivalstvo. Tako so postale žrtve teh nahujskanih banditov ženske in otroci, ter delavci in kmetje, ko so nič hudega sluteč opravljali svoje delo. Ti elementi sicer ne morejo resno motiti reda in varnosti v zasedenem ozemlju, vendar povzročajo mirnemu prebivalstvu neizrečeno veliko gorja.

Ne morem dopustiti, da bi se taki čini kar venomer vršili brez kazni. Zato je bilo danes ustreljenih po pet ljudi za zločin pri Smledniku in za onega v Dobu. Vsem desetim je bilo dokazano, da so se udeleževali nasilnih dejanj. Njihova imena so:

41-letni mlinarski pomočnik Franc Počnik iz Kamnika, 41-letni strojnik Janez Pregel iz Kamne Gorice, 46-letni pomožni delavec Štefan Gruđen iz Stolnika (?), 41-letni Generož Sitar, pomožni delavec iz Jeranovega, 20-letni pečar Franc Sešek iz Bukovice, 20-letni livar Anton Jeglič iz Kamnika, 19-letni kmet Anton Orehek iz Moravca, 43-letni Janez Sušnik, delavec iz Jeranovega, 43-letni pomožni delavec Božidar Repič iz Kamnika, 27-letni ključavničar Franc Drole iz Kamnika.

Z enako strogostjo bomo tudi vprihodnje kaznovali vsako nasilje. Miroljubno prebivalstvo bo našo obrambo, ki jo potrebuje. Kdor opazi karkoli, kar bi utegnilo pripomoči k odkritju početja upornikov, mora nemudoma obvestiti najbližjo policijsko postojanko. Kdor bi to opustil ali na kakršenkoli način

podpiral teroristične bande, naj pričakuje najostrejših kazni.

Bled, 22. avgusta 1941.

Kutcher etc.

Dne 22. avgusta zvečer je bil na Ljubnem, v občini Brezje, ustreljen na svojem domu čevljar Praprotnik Ciril. To se je zgodilo v sledečih okoliščinah:

Isti dan popoldne je bilo več moških skupaj v gostilni na Črni-nivu pri Brezjah. Tudi Praprotnik je bil tam. Imeli so ga pa na sumu, da je zaupnik gestapovcev. Zato so ga tam javno svarili, naj se čuva, ker maščevanje ni daleč. Praprotnik je kljubovalno odgovorjal, da je dosti star in da ve, kaj dela.

Zvečer ob devetih so se zglasili pri njem na domu trije neznan moški. Vprašali so ga, če ima na prodaj par narejenih čevljev. Praprotnik je prinesel kazat tak par in so ga ogledovali. Tudi Praprotnikova žena je bila pričujoča. Eden prišlecev je poprosil, naj mu prinese vode. Žena je odšla, tedaj pa je počil strel in Praprotnik se je zgrudil smrtno zadet. Žena je planila v sobo, pa tuji so bili že med vrati. Eden je še rekel ženi, da se bo od sedaj naprej tako zgodilo z vsakim izdajalcem.

Praprotnica pravi, da ni mogla nobenega spoznati. To pa zagotovo ve, da nihče izmed poznejše ustreljenih ni bil med njimi. Nekateri so bili celo Praprotnikovi osebni prijatelji.

Pogreb ubitega Praprotnika se je vršil v nedeljo dopoldne. Domačinov je bilo zelo malo pri pogrebu, pač pa so se ga v velikem številu udeležili gestapovci in darovali tudi venec. Zanimivo je, da so med pogrebom orožniki blokirali s strojnimi prostor okoli pokopališča, ki je ob cerkvi.

Ko se je vršil ta sprevod na pokopališče, je šel tik mimo trupel petih Ljubljancev, ki so bili prejšnji dan ustreljeni radi smrti Praprotnika.

Kdo so bili ti možje? Takoj naslednje jutro po Praprotnikovi nasilni smrti so bili aretirani štirje v Ljubnem. Vsi so bili oženjeni in imeli otroke. Pripadali so bolj siromašnemu kmečkemu sloju. Najprej so jih odvedli v Begunje in jih tam zaprli. Naslednji dan so morali pod močnim policijskim spremstvom v Radovljico in tam so gestapovci iz zaporov vzeli še enega Antona Snediča, ki je bil že tri tedne ondi zaprt in torej nikakor ni mogel biti udeležen pri umoru Praprotnika. Tudi ni bil pravni komunistično navdahnjen, saj je bil celo predsednik sokolske čete na Brezjah.

Ko se je avtobus ustavil v Radovljici in čakal na Snediča, so že lepili po celem mestu lepake, ki so oznanjali smrt petorice. Obsojenci so lahko sami čitali, kaj je bilo na lepakih. Takole so čitali:

"BEKANNTMACHUNG"

Dne 22. avgusta je bil umorjen v svoji hiši v Ljubnem, občina Brezje, čevljar-ski mojster Ciril Praprotnik.

Ustrelili so ga komunistični teroristični prekučuhi.

Za kazen je bilo na kraju zločina umorjenih pet ljudi, ki jim je bilo dokazano, da so se udeleževali komunističnih nasilnosti. Njihova imena so:

36-letni čevljar-ski pomočnik Feliks Kucic iz Ljubnega, 36-letni čevljar-ski pomočnik Mihael Štular iz Ljubnega, 33-letni čevljar-ski pomočnik Jožef Krivic iz Ljubnega, 40-letni čevljar-ski pomočnik Anton Krivic iz Ljubnega, 31-letni pomožni delavec Anton Snedic iz Posavca.

Bled, 24. avgusta 1941.

Kutcher, nač. civ. uprave

Avtobus s tem petimi žrtvami je iz Radovljice zavil proti Ljubnemu. Šele ko se je ustavil sredi vasi, so se sorodniki in domačini zavedali, kaj se ima zgoditi. Nastala je nepričakovana ovira.

Zupan Marčun je imel že poprej naročeno od gestapovcev, naj določi in pripravi primeren prostor za justifikacijo. Res je odbral prostor v gozdu za vasio v smeri proti Prapročam, ki je bil na samem in bi se streljanje ne vršilo pred očmi cele vasi, nikomur pa ni povedal, kaj se pripravlja. Toda gestapovci so ta prostor zavrgli in namesto njega izbrali drugo mesto, prav pred cerkvijo, blizu gostilne Ambrožič. Tako je bila seveda vsa vas priča strašnega dogodka.

Vseh pet obsojencev se je dobro držalo. Eden od njih je segel po uro, jo dal ženi in dejal: Daj jo sinu, kadar odraste. Naj maščuje mojo smrt... Kakor navadno pri teh justifikacijah, so tudi tu hoteli vseh pet privezati h kolom. Toda dva sta se jim iztrgala iz rok in zahtevala, da ju ustrelje nezvezana. Legla sta na tla in tako sprejela kroglo.

Streljali so po dva in dva, končno zadnjega, da so morali gledati smrtno muke tovarišev. Zlasti je bilo mučno, ko niso hoteli obeh bratov Krivec obenem ustreliti, da je moral brat gledati bratovo smrt...

Po končani justifikaciji je naročila Gestapo, da morajo trupla ostati na kolih do nadaljnje odredbe. Zupan Mrčun se pa ni menil za to naročilo in je na svojo roko odredil pogreb za nedeljo popoldne, ne dolgo za Praprotnikovim pogrebom. To pot se je pogreba udeležila skoraj vsa vas in okolica.

Podiranje spomenikov

Takoj po prihodu italijanske vojske so Italijani zahtevali odstranitev srbskih spomenikov v Ljubljani. Mislili so pri tem na spomenik kralja Petra I. pred magistratom, spomenik kralja Aleksandra v Zvezdi, njegov spomenik na Viču itd.

"Visoki komisar" Grazioli je naročil mestnemu svetu ljubljanskemu, da spomenike odstrani. Tega pa ni storil naravnost, ampak po ovinkih. Ta korak je v popolnem skladu z italijanskim značajem in metodami, ki z njimi vladajo Lah v "Provincia Lubiana". Mestni svet ni smel omeniti, da je to naročilo prišlo od komisarja. Treba je bilo, da mestni svet naredi ta sklep "sam od sebe"...

Italijani so torej hoteli imeti pri vsem tem "čiste roke". Grazioli se je hotel v Rimu pobahati, da Slovenci sami od sebe podirajo spomenike, brez vsakega pritiska od strani Italijanov. To bi bil za Lahe lep dokaz, da so Slovenci proti Srbom...

Toda ljubljanski mestni svet se zahtevi Graziolija ni vdal. Tako so bili še v mesecu juliju vsi spomeniki na svojih mestih.

V prvi polovici julija se je vršila seja mestnega sveta. Nenadoma se je pojavil na tej seji sam Grazioli, nenapovedan in nepričakovan. Seveda je prišel s pripravljenim govorom.

In njegov govor je energično zahteval odstranitev "srbskih" spomenikov. "Obljubil sem vam, da bom čeval slovenski jezik, slovenske šege in navade, niso spomenike srbskih kraljev. Od tu naprej je pa že malo pustil: "Najmanj, kar moremo zahtevati, je to, da spomenike vsaj v kak muzej..."

Dodal je še: "Na Vidov dan se je zgodilo, da sta dve gosposki položili venec pred Aleksandrovo spomenik. Obe sem takoj izgnati v Srbijo. Tako bi šel v Srbijo vsakdo, ki bi na doben način kazal, da so mu spomeniki pri srcu. Danes v mesec časa, da spomeniki ginejo."

Po tem govoru je mogel mož odšel.

Mesec julij je minil, spomeniki so pa še vedno stali na svojih mestih. Proti koncu meseca jih je enkrat kategorično odstranil, da se spomeniki odstranijo, da se vedno ni vidi. Mestni svet se še vedno ni vdal, zato je Grazioli odločil:

"Če nočete sami narediti tega, bom storil jaz."

Še isti večer so italijanski vojski obkolili Zvezdo, kjer je spomenik kralja Aleksandra. Postavili so strojnice v okolišnici, pripeljali vojaške avtomobile in prišli podirati spomenik. Ves prostor okoli spomenika so poprej ogradiili z žicami, ki so razbili, da ni mogel nihče videti, kako pada spomenik. Je iz bron, delo slovenskega parja Dolinarja. Aleksandrovo kip sam so razbili, podstavek razstrelili. Z delom so počeli, trajalo je pa nekaj dni in ves čas je bila Zvezda nastržena s strojnimi.

Kip kralja Petra pred magistratom je bil iz podpeškega marmorja. Tega so razstrelili. Kip dje so se ustavljali tam okoli, pobirali koščke kamna, da si hranijo za spomin Italijani, pa padli po njih, odvezali kamenčke in jih po vrhu šelovali.

"Razburjenje ljudstva je bilo tiste dni ogromno. Prišlo bi brez dvoma do velikih izgrezov, toda pomisliti je treba, da je Ljubljani preko 60.000 italijanskih vojakov. Skoraj na vsaki domačina pride po eden. Ravno zato je pa treba dati mestnemu svetu toliko večje priznanje, klonil, ni se vdal na grožnje, ne sili.

Slovenci v Ljubljani so videli v svojih kraljevih spomenikih simbol svojega jugoslovanskega prepričanja! Z odporom proti laškemu zahtevam so manifestirali za Jugoslavijo. Uporabili so priliko, ki jim je bila dana, da Lahom pokazali svojo avestvo in ljubezen do Jugoslavije in njenih predstavnikov. In uparili so jo izvrstno.

In njegov govor je energično zahteval odstranitev "srbskih" spomenikov. "Obljubil sem vam, da bom čeval slovenski jezik, slovenske šege in navade, niso spomenike srbskih kraljev. Od tu naprej je pa že malo pustil: "Najmanj, kar moremo zahtevati, je to, da spomenike vsaj v kak muzej..."

Dodal je še: "Na Vidov dan se je zgodilo, da sta dve gosposki položili venec pred Aleksandrovo spomenik. Obe sem takoj izgnati v Srbijo. Tako bi šel v Srbijo vsakdo, ki bi na doben način kazal, da so mu spomeniki pri srcu. Danes v mesec časa, da spomeniki ginejo."

Po tem govoru je mogel mož odšel.

Mesec julij je minil, spomeniki so pa še vedno stali na svojih mestih. Proti koncu meseca jih je enkrat kategorično odstranil, da se spomeniki odstranijo, da se vedno ni vidi. Mestni svet se še vedno ni vdal, zato je Grazioli odločil:

"Če nočete sami narediti tega, bom storil jaz."

Še isti večer so italijanski vojski obkolili Zvezdo, kjer je spomenik kralja Aleksandra. Postavili so strojnice v okolišnici, pripeljali vojaške avtomobile in prišli podirati spomenik. Ves prostor okoli spomenika so poprej ogradiili z žicami, ki so razbili, da ni mogel nihče videti, kako pada spomenik. Je iz bron, delo slovenskega parja Dolinarja. Aleksandrovo kip sam so razbili, podstavek razstrelili. Z delom so počeli, trajalo je pa nekaj dni in ves čas je bila Zvezda nastržena s strojnimi.

Kip kralja Petra pred magistratom je bil iz podpeškega marmorja. Tega so razstrelili. Kip dje so se ustavljali tam okoli, pobirali koščke kamna, da si hranijo za spomin Italijani, pa padli po njih, odvezali kamenčke in jih po vrhu šelovali.

"Razburjenje ljudstva je bilo tiste dni ogromno. Prišlo bi brez dvoma do velikih izgrezov, toda pomisliti je treba, da je Ljubljani preko 60.000 italijanskih vojakov. Skoraj na vsaki domačina pride po eden. Ravno zato je pa treba dati mestnemu svetu toliko večje priznanje, klonil, ni se vdal na grožnje, ne sili.

Slovenci v Ljubljani so videli v svojih kraljevih spomenikih simbol svojega jugoslovanskega prepričanja! Z odporom proti laškemu zahtevam so manifestirali za Jugoslavijo. Uporabili so priliko, ki jim je bila dana, da Lahom pokazali svojo avestvo in ljubezen do Jugoslavije in njenih predstavnikov. In uparili so jo izvrstno.

Kip kralja Petra pred magistratom je bil iz podpeškega marmorja. Tega so razstrelili. Kip dje so se ustavljali tam okoli, pobirali koščke kamna, da si hranijo za spomin Italijani, pa padli po njih, odvezali kamenčke in jih po vrhu šelovali.

"Razburjenje ljudstva je bilo tiste dni ogromno. Prišlo bi brez dvoma do velikih izgrezov, toda pomisliti je treba, da je Ljubljani preko 60.000 italijanskih vojakov. Skoraj na vsaki domačina pride po eden. Ravno zato je pa treba dati mestnemu svetu toliko večje priznanje, klonil, ni se vdal na grožnje, ne sili.

Slovenci v Ljubljani so videli v svojih kraljevih spomenikih simbol svojega jugoslovanskega prepričanja! Z odporom proti laškemu zahtevam so manifestirali za Jugoslavijo. Uporabili so priliko, ki jim je bila dana, da Lahom pokazali svojo avestvo in ljubezen do Jugoslavije in njenih predstavnikov. In uparili so jo izvrstno.

Kip kralja Petra pred magistratom je bil iz podpeškega marmorja. Tega so razstrelili. Kip dje so se ustavljali tam okoli, pobirali koščke kamna, da si hranijo za spomin Italijani, pa padli po njih, odvezali kamenčke in jih po vrhu šelovali.

"Razburjenje ljudstva je bilo tiste dni ogromno. Prišlo bi brez dvoma do velikih izgrezov, toda pomisliti je treba, da je Ljubljani preko 60.000 italijanskih vojakov. Skoraj na vsaki doma